

VĚSTNÍK SOKOL SYDNEY

AUSTRALIA

DUBEN 2006

Vysoké Tatry – Tatranská Lomnica

Plně zařízený byt pro 4 osoby k pronájmu - 2 ložnice.

Krásné tatranské prostředí.

Možnost ubytování na krátkou anebo delší dobu od ŘÍJNA 2003.

Bližší informace prosím volejte Drahuše Cooper 0418 452 502

Kontakt na Slovensku Maria Collaková 421 903 206 263

DENTAL IMPLANTS

Missing Teeth?

Dental Implants may be the solution:

- You can talk, laugh and smile without worrying. Your new teeth will be fully anchored and feel just like your own teeth.
- Eat what you like without problems
- Recover your natural smile
- A safe and reliable treatment method
- There is no need to file down adjacent teeth

Dr. J. Mader, Suite 106, "Piccadilly"
222 Pitt Street, Sydney, 2000
Phone: 9264 5210

Our Treatment Solutions

Single Teeth

Multiple Teeth

Dentures

Whether you are missing a single tooth or a complete jaw, we will have a solution to meet your needs. Implants have a totally natural appearance and feel just like your real teeth. Please visit

HEALTH SPA TOURS

Re - Energize, Cruise & Explore

Greek Islands, Athens, Budapest, Piestany, Vienna

24 - Day Escorted Tour

Depart 27 May 2006

Value Plus: \$8,450 pp + Tax

Includes 10 days in a World-renowned Health Spa, PIESTANY.
Rejuvenate with 4 daily spa treatments & 3 meals, walking, golf, dancing,
live music, opera, folklore, sightseeing tours.

Includes: Airfare, Greek Is. Cruise cat. A cabin, 4 star luxury hotels,
All meals, Tours, Spa treatments, portorage.

The Imperial Delight

Prague - Český Krumlov - Budapest - Bratislava - Vienna

18 - Day Escorted Tour

Depart 29 September 2006

Value Plus : \$7,450 PP + Tax

Includes: Airfare, 4 star luxury hotels, comprehensive sightseeing tours,
entrance fees, most meals, premium ticket to Prague Opera & concert in Vienna,
portorage and tips.

The Magical Christmas Tour

New Year's Eve in Bratislava

Prague - Bratislava - Budapest - Vienna

18 - Day Escorted Tour

Depart 25 December 2006

Value Plus: \$7,450 + Tax

Includes: Airfare, Special New Year's Eve dinner with entertainment,
4 star luxury hotels, most meals, premium ticket to the Prague Opera,
sightseeing tours, entrance fees, portorage & tips.

For details please call Eva:

Health Spa Tours

(02) 9449 1786

\$200 pp Discount for each Tour for readers of Věstník!

www.healthspatours.com.au

Lic. No. 2TA000118

[illegible]

Wholesale Wine & Spirits Merchants
9-13 Brisbane Street, Darlinghurst, NSW 2010 Australia
Tel (02) 9264 8459 Fax (02) 9264 8941

- BŘEŽŇÁK & ZLATOPRAMEN
- KARLOVARSKÁ BECHEROVKA
- TUZEMSKÝ RUM
- JELÍNEK SLIVOVICE
- JELÍNEK GRIOTKA
- KLÁŠTERNÍ TAJEMSTVÍ
- JELÍNEK BOROVÍČKA
- JELÍNEK FERNET
- STARÁ MYSLIVECKÁ
- PRADĚD
- KMÍNKÁ
- JAKA MARUS

*** WE DELIVER LOCALLY AND INTERSTATE ***

SOKOL SYDNEY LIMITED

ČLEN SVAZU SVĚTOVÉHO SOKOLSTVA

16 Grattan Crescent, Frenchs Forest, NSW 2086

ACN 000 378 736

www.sokolsydney.com

Číslo 2
Ročník LIV
Duben 2006

Number 2
Volume LIV
April 2006

LAUREÁT CENY JANA MASARYKA GRATIAS AGIT 2000

Print Post Approved PP 239732-00003

THE SOKOL SYDNEY PROGRAMME OF ACTIVITIES MAY BE
HEARD ON 02 9452 5617

OBSAH

Slovo starosty a pokladníka	6
Narozeniny / Program XIV. sletu	7
Ohlasy čtenářů	8
Žalov	10
Za starostou Karlem Jeníčkem	11
Manželé Dolečkovi	11
Dopis Generálního konzula	13
Perly a perličky	16
Šlěpějemi dějin	20
Kino Ponrepo	22
Pod praporem leninismu(?)	23
Odcházejí, aby se vrátili	25
Stížnost sudetských Němců	26
Český šok	27
Krásy a taje České republiky	29
Humor	31
Loupežník Babinský	32
Jó za bolševika, to se nám žilo..!?	33
Eko-fasci, eko-nazi...	34
Portrét Rudy Komona	36
Z tajů krás české řeči	39
Ležáky známé i neznámé	40
Preváděl lidi...	42
Čeští poslanci ve Vídni	43
Slečno, ras přichází	45

XIV. všesokolský slet

5. 7. — 6. 7. 2006

Setkáme se na Strahově

www.sokolskyslet.cz

ACORT Consulting

KOŘEŇ MARKETINGOVÝCH A GRAFICKÝCH PRÁV
XIV. VŠESOKOLSKÉHO SLETU

VĚSTNÍK

Dvoutměsíčník Sokola Sydney.

Obsah publikovaných článků
nemusi být totožný s názory
redakce. Vyhrazujeme si právo
články upravit.

Telefon redakce:

02 9528 7928

Email:

contact@sokolsydney.com

Věstník se též nachází na
internetové stránce

www.sokolsydney.com

Příští uzávěrka Věstníku:

3.5.2006

**(Vždy první středa
v každém lichém měsíci)**

Z PERA STAROSTY

Jako každoročně se blíží datum naší valné hromady, která bude 2/4/2006. Rád bych Vás požádal o účast na této důležité schůzi. Jeden z důvodů je samozřejmě ten, že získáte více údajů o naší činnosti včetně finanční zprávy a tím i porozumění pro to jak a proč se naše jednota pohybuje a pracuje tímto způsobem.

V nedávné době proběhly zimní Olympijské hry a jako země s velkou hokejovou tradicí jsme uvítali možnost sledovat hokejová utkání českých a slovenských týmů v naší sokolovně na velkém plátně. Díky dnešní technologii a obětavým pracovníkům jako Pavel Ott jsme sledovali utkání v přímém přenosu i ze záznamu. Přestože některá utkání se hrála ve 2.30 ráno, byla účast na klíčových zápasech tak vysoká, že bylo nutné zajistit další židle. Mnozí návštěvníci měli oblečeny národní dresy svých mužstev a všechno příslušenství k tomu, aby mohli důstojně povzbuzovat své týmy. Pro návštěvníky bylo připraveno ranní pohoštění v podobě párků, zákusků, kávy a čaje, což přispělo k dobré pohodě všech zúčastněných. Bohužel ne všechny zápasy dopadly tak jak bychom si přáli ale nakonec stříbrná medaile českého týmu byla odměnou za noční vstávání. Podobné akce tohoto druhu budou v budoucnu následovat. (K tomu si též přečtěte Perličku na straně 16.)

Nazdar! Jarda Krejčík

ZPRÁVA POKLADNÍKA

Dary a předplatné na Věstník celkem \$1,095; fond na údržbu Národního domu \$345. Děkujeme všem dárcům.

Členské příspěvky - Upozorňuji, že **PŘÍSPĚVKY \$25 NA ROK 2006 BYLY SPLATNÉ DO 31/1/2006**. Někteří členové ještě nezaplatili za rok 2005. Zato 5 členů zaplatilo již za rok 2007.

Věstník: předplatné pro nečleny je \$25 na kalendářní rok od 1.1. do 31.12.2006.

Vydání: Mimořádné bylo za pojistky \$11,413 a za opravy kanalizace \$1,159

Dary na Věstník a údržbu sokolského Národního Domu obdržené od 1.1.2006 do 28.2.2006:

Dobrovský J&M	30	Krauss J	25	Profanta A	20
Navrátil V	25	Křivánek J PhDr	25	Mikus J&M	25
Lukas F	50	Bureš O	25	Ringer M	25
Dostál P	75	Kent L	25	Hajný M	25
Gajdošík M	75	Skalický L	25	Tomek J	25
Galiček J	25	Davídek S	25	Saltman T	35
Müller J	25	Ganz V	25	Chvojka R	15
Fischer H	50	Felbinger M	5	Hanousek J	25
Binner M	5	Toman R	45	Tondr A	25
Ninger I	25	Kašpárek Z&V	25	Rada M	25
Hartman K	25	Choc J	50	Plešek M	30
Šárka B	50	Tůma M	25	Bartoš G&J	25
Machová E	25	Fiala O Dr	25	Doležal Z	20
Nečas M	5	Svoboda V	25	Benická A	25
Pšeničný I&O	10	Vickers M	150	Jelínek Jan	25
Wellink J&J	10	Brichta A Dr	25		

Prosím vystavujte všechny platby na „**Sokol Sydney Ltd**“ s uvedením na jaký účel, se zpáteční adresou a zašlete na adresu: M Moravec, P O Box 19, CROYDON PARK NSW 2133.

„SOKOL SYDNEY LTD“ (nic nevynechávat ani nepřidávat) na šeku nebo „Money Order“ je teď jediný „Payee“ australským bankám přijatelný. Prosíme používejte jen tento název pro všechny platby.

Stvrzenky budou přiloženy k příštím Věstníkům.

Miroslav Moravec

V tomto dubnovém čísle Věstníku popřejeme **dubňačkám, dubňákům a květnačkám a květnákům!**

Srdečně blahopřejeme a přejeme všechno nejlepší sestrám, které oslaví své kulaté, nebo půlkulaté narozeniny v dubnu a v květnu: 14.4. **Evě Štastné,** rodačce z Prahy, která organizovala taneční kurzy Sokola Sydney od roku 1973. Kurzy prošlo asi stovka mladých dívek a hochů ze Sydney a z jejich absolventů se vytvořil taneční soubor, který reprezentoval naši komunitu na Eurofestech a předvedl své vystoupení Olze a Václavu Havlovi při jejich návštěvě v Sokole v roce 1975. 25.4. **Aleně Jandové,** a 23.5. naší spolupracovnici v redakci Věstníku, rodačce z Turnova, **Aleně Jiráskové,** která oslaví své narozeniny v Londýně, kde teď pracuje.

A vše nejlepší našim bratřím, kteří ty kulaté nebo půlkulaté oslaví v květnu 2006, 1.5. **Karlu Jeníčkovi,** který se narodil v Praze, 2.5. **Jiřímu Vodehnalovi** narozenému v Jaroměři, 5.5. **Františku Matějkovi,** rodáku z Měrenic u Klatov a 8.5. **Danielu Čermákovi,** který se narodil v Sydney.

A těm dříve narozeným, našim seniorům **i k nekulatým narozeninám přejeme vše nejlepší a pevného zdraví:** 2.4. sestře **Anně Craney Metzlerové,** 22.4. bratru **Hanuši Federerovi,** rodáku z Prahy, který oslaví své 94. narozeniny, 30.4. bratru **Josefu Tomkovi,** věrnému sokolu, rodáku ze Skutče, který oslaví své 86. narozeniny, 12.5. k půlkulatému výročí 85 let dalšímu věrnému sokolu bratru **Bohouši Šárkovi,** který nevynechal ani jeden sokolský sletový průvod v Praze a který se spolu s bratrem Tomkem účastní téměř všech akcí Sokola Sydney a 26.5. bratru **Vlastislavu Navrátilovi** rodáku z Heršpic na Moravě, který nám často přispívá svými články do Věstníku.

Programy hromadných vystoupení XIV. všesokolského sletu 2006

I. program 5. 7. 2006 od 21 hod

pořadí	název	číslo skladby	věková kategorie
1	Zahájení XIV. VS		
2	Sluníčka	5	mladší žákyně
3	Léto	11	ženy středního a staršího věku
4	Karimatky	6	mladší žáci
5	Počítadla	3	mladší žactvo 1. a 2. tř.
6	Trampolinky	7	starší žáci a žákyně
7	Chlapáci II	12	muži a dorostenci
8	Slovensko, do toho	Sokol na Slovensku	dospělí - koedukovaná skladba
9	Pohoda	ČASPV	dospělí - koedukovaná skladba
10	Ta naše písnička česká	13	seniorky a senioři
11	Výlet s aerobikem	9	dorost, mladší ženy a muži
12	Voda	8	starší žákyně, dorostenky a mladší ženy
13	Pozdrav Tobě	16	všechny od mladšího žactva po seniory
14	Závěr I. Programu		

II. program 6. 7. 2006 od 14 hod

pořadí	název	číslo skladby	věková kategorie
1	Zahájení II. Programu		
2	To všechno přines čas	10	ženy
3	Kdo si hraje nezlobí	2	předškolní děti
4	Pod vodou	ČASPV	děti
5	Trampolinky	7	rodiče a děti
7	Tance domova	15	Folklorní soubory ČOS a IPOS-ARTAMA
8	Ta naše písnička česká	13	seniorky a senioři
9	Rozkvetlá louka	4	mladší žákyně
10	Výlet s aerobikem	9	dorost, mladší ženy a muži
11	Zpěv naděje	14	ženy
12	Chlapáci II	12	muži a dorostenci 13 závěr XIV. VS

Ohlasy čtenářů

*Tiskařský šotek to nebyl. Byl to můj vlastní šotek, moje chyba, a dávám se na pokání. V únorovém čísle Věstníku jsem v rubrice Ohlasy čtenářů odpovídal paní Libuši Paníkové a mezi jiným tam stojí "že jsme to povstání v roce 1918 zpackali". To mělo znít "že jsme to povstání v roce **1618** zpackali". Rozdíl pouhých tří set let. V roce 1918 jsme to naopak napravili. Omlouvám se a děkuji za pochopení.*

B.Š.

Milá redakce Věstníku,

Z důvodů onemocnění – poranění nervu v levé noze - což způsobilo nesmírné bolesti a nemožnost chůze byla jsem nějaký čas v nemocnici, kde jsem se zároveň podrobila operaci pravého oka. Bolesti mne zcela vysílily, takže teprve v nedávné době jsem zase tak trochu „ve svých kolejích“. Tudíž jsem nepsala čtenářům do Sydney žádné vánoční přání, a nyní, sice už máme leden za sebou - přeji Vám všem v Austrálii moc pěkný a úspěšný rok 2006 – abyste se tam všichni dožili toho dalšího roku 2007. Většinou se teď píše o politice – samé negativy na nás dopadají ze všech světových stran. Kritiky, kritiky a zase jen negativní aspekty. A aby byla nějaká veselá a pěkná zpráva, zasílám Vám fotku z výstavy novin na plzeňské radnici nazvané „Sedmá velmoc“(což je tisk) kam jsem přispěla mnohými ukázkami tisku. Mezi jinými časopisy a novinami byl i Váš „Věstník Sokol Sydney“. Přes sklo nedalo se tak moc zdařile fotit – ale přece jen to trochu vyšlo – snad Vás to potěší, že tolik návštěvníků uvidí co my Češi v Austrálii podnikáme.

S přáním zdaru Hana Gerzaničová, Plzeň.

Díky za výborný a zajímavý Věstník!

S pozdravem M. Ringer, Neutral bay NSW

Dear Mr Moravec,

This is my cheque for the „Věstník“ publication which I enjoy reading.

Larry Kent, Cammeray NSW

Vážený pane Moravec,
Přikládáme šek na \$25 na Věstník, který je u nás vítaný.

S pozdravem M. Mikus, Cammeray NSW

Vážený bratře pokladníku,

Zasílám příspěvky na tento rok, blahopřeji k úspěšné práci jednoty, zejména úrovni Věstníku a přeji všem pracovníkům hodně zdraví a energie k další práci.

Nazdar! Dr Oliver Fiala, Exeter NSW

Vážené sestry a bratři, členové Župy australské, členové Věrné gardy a výbor Tělocvičné jednoty Sokola Praha - Spořilov, Roztyly Vás srdečně zdraví ze své dnešní pravidelné sokolské besedy. Velmi děkujeme za bohatý a velmi zajímavý Věstník Sokola Sydney č.6, který přišel v pořádku poštou v půli ledna. Váš pozdrav poslaný bratrem starostou Sokola Austrálie Georgem J. Jelínkem e-mailem jsme zveřejnili v novinách Městské části Praha 4 TUČNÁK, které odebírá asi 80 tisíc čtenářů, kteří se tak po prvé dovídají o práci Sokolů v daleké Austrálii, zejména o jejich nadšení a přípravách, nácviu a účasti na XIV. všesokolském sletu 2006 v Praze. Sdělte nám, prosím, Váš program pobytu, abychom se mohli domluvit na našem setkání v době sletu v Praze.

Se sokolským pozdravem NAZDAR!

Za výbor tělocvičné jednoty Sokola Spořilov

Miloš Kubiček, starosta (*Stojící, pátý zprava*)

Vladimír Prchlík, místostarosta

OPRAVA

V prosincovém Věstníku jsme uveřejnili přání všeho dobrého všem vydavatelům českých periodik v Austrálii. Do textu se nám vloudila chyba – začátkem února nám zavolala paní Stáňa Bílková z Československého klubu v Queenslandu v Burbank. Popřáli jsme totiž vydavatelům „Krajanských listů“ do Adelaide. Tam ale vydávají „Krajanský život“ zatímco „Krajanské listy“ vydávají v Československém klubu v Burbank. Ne, to nebyl tiskařský šotek – tentokrát to byl jiný šotek, který řádil v mém mozku a míchal moji paměť. Ale protože ještě stále zbývá devět měsíců roku 2006, přejeme vydavatelům „Krajanských listů“ v queenslandském Burbanku jen to nejlepší a aby se jim dařila jejich dobrá práce.

J. Zahradka

Žalov.

V úterý 31. ledna 2006 nás opustil bratr **Miroslav Divina**. Z Československa odešel ve věku 22 let a patřil k těm nejmladším „osmašedesátníkům“ – v květnu by se dožil své šedesátky. Nedočkal se jí – zesnul na zákeřnou rakovinu. Všichni na něho vzpomínají jak krásně tančil na sokolských zábavách. Byl nejen dobrým tanečníkem, ale výborným svářečem a svými zkušenostmi pomáhal vydatně při výstavbě sokolovny. Postavili spolu s Romanem Hosákem ocelové požární schodiště vzadu za sokolovnou. Rodina a sokolové se s ním rozloučili 7. února v Nowře a jeho přátelé si na něho zavzpomínali v sobotu večer v sydneyjském Národním domě.

V pondělí 13. března se rodina, krajané i sokolové rozloučili naposled s bratrem **Jaroslavem Želínou**. Bratr Želina se narodil 24. června 1930 v Tojicích u Plzně. Po únorových událostech roku 1948 nechtěl zůstat doma a rozhodl se odejít do exilu. Při prvním pokusu byl Jarda zadržen pohraniční stráží. Byl uvězněn a pracoval v kamenolomu. Odtud utekl podruhé, v trestancecké uniformě, samozřejmě jen v noci a pěšky. Podařilo se mu přejít hranici, ale byl stále ještě v ruském pásmu Rakouska. Pokračoval dále směrem k americké zóně, opět pěšky a v noci. Zastavil se u jabloně, aby utišil hlad jablky, když na něho přišel místní sedlák – byl to dobrý člověk – namísto výčitek mu dal najíst a dokonce mu dal civilní oblečení. Po dalších nočních pochodech se dostal k rozvodněnému Dunaji v Linci, kde byla hranice mezi ruskou a americkou zónou Rakouska. Bylo třeba se dostat přes hlídáný most. Jaroslav – opět samozřejmě v noci – ručkoval pod vozovkou po traverzách mostu, aby unikl pozornosti ruských stráží. Byl však zpozorován a ruští soldáti zahájili palbu. Měl štěstí! Nezasáhli ho a dostal se na druhou stranu. Američané ho po vyšetření poslali do lágru, kde se seznámil s Dorkou Merglovou, maminkou Edgara Dutky, dnes už slavného českého spisovatele (nositele ceny České republiky za literaturu za knihu „Slečno, ras přichází“ o které píšeme na straně 45), která také uprchla z bolševického vězení. Pak byl bratr Želina poslán do Itálie, odkud odplul do Austrálie, kam dorazil v dubnu 1951. Dva roky pracoval jako topič na lokomotivě a pak už se věnoval své práci jako „interior decorator“. Brzy začal cvičit v sydneyjském Sokole. Rád sportoval a navštěvoval sokolské zábavy. V roce 1989 navštívil s manželkou Karlou Evropu a znovu spatřil svůj památný most.

V hlubokém zármutku podává sokolská jednota Videň XII-XV „TYRŠ“ zprávu, že na věčnost odešel čestný člen jednoty bratr **František Sion**. Bratr Sion zastával v jednotě důležité funkce, nezištně pomáhal a celý jeho život byl příkladem sokolského chování. Bratře Sione - nikdy nezapomeneme.

Místo nekrologu (Výtah z rozhovoru s bratrem Sionem v prosinci 2005)

Řídil jsi se v životě nějakým heslem?

„Ano. Pochází z jedné české pohádky: Na nikoho se nepovyšuj a před nikým se neponižuj. Bude-li mi sloužit zdraví, rád bych se ještě podíval na slet 2006 a rozloučil se s Prahou.“

Bohužel toto přání bratru Sionovi už nebylo splněno. Jeho šlechetné srdce dotlouklo v posledních lednových dnech.

Bratře Sione, my všichni Ti děkujeme za Tvou dlouholetou práci, za Tvůj příkladný sokolský život.

Čest Tvé památce

-drob- Videňské svobodné listy č. 5/6 únor 2006

Za starostou Karlem Jeníčkem

Ani se nám to nechce věřit, ale před pěti lety v neděli 11. března 2001 nás opustil starosta Sokola Sydney bratr Karel Jeníček. Zesnul mlád 65 let. Karel byl dlouhá léta vzdělavatelem naší jednoty, od roku 1993 byl místostarostou a v dubnu 1998 byl zvolen starostou.

Součástí práce vzdělavatele bylo vydávání a redakce našeho Věstníku – dělal to dlouhá léta a pokračoval v redaktorování i když byl místostarostou a starostou. Redaktoval Věstník plných dvacet let. Psal řadu úvodníků, redigoval a přepisoval nečitelné příspěvky, vše ještě na psacím stroji.

Karle, nezapomínáme! A tvoje práce žije dál.

Jarda Zahrádka

MANŽELÉ DOLEČKOVI - SBOHEM I NASHLEDANOU

Když člověk konsuluje za Českou republiku někde v Londýně či třeba v Barceloně, ba i v New Yorku - může si sednout odpoledne na letadlo, povečeřet v Praze a než potom kohout potřetí zakokrhá opět se nasnídat v Londýně, v Barceloně či v New Yorku. Ze Sydney to tak rychle provést ovšem nejde. Z druhého konce světa je to už obtížnější s takovým cestováním. Takže naši diplomatictí representanti musí vážit do republiky předlouhou a úmornou cestu přes rovník a zdolat několik oceánů, než je doma uvítá české stolování. Dvakrát, snad třikrát do roka.

Kromě toho český diplomat neznalý pátého světadílu a stojící před rozhodnutím měli by či neměl být odsouzen k několikaletému zapomenutí v australských pustinách jistě asi třikrát ne-li pětikrát měří než se k takovému zatracení odhodlá. V republice je rodina, děti, i diplomatická budoucnost a vydávat se z Čech až na konec světa se takovému kandidátovi zahraničního zastoupení musí jevit jako odsouzení na několik roků do samovazby. Navíc, ti vznešení představení v Černínském paláci - pokud je nám zde známo - sami většinou nemívají o Austrálii nejmenšího ponětí a nemají asi daleko od představy této země jako o zákeřné džungli na opačné straně globu kam sami ani nedoufají nikdy vkročit. Ovšemže, pobývala tu dlouhá léta dr. Jaroslava Moserová, pobývali zde manželé Sládkovi blahé paměti i jiní naši dobří přátelé - ale takových pár hlasů snadno zapadne ve volání po eleganci lahodné Paříže nebo exotiky podpyrenejské Barcelony.

Nicméně štěstěna nám sem do Sydney přesto přivedla nadmíru svižného, obratného, schopného a erudovaného diplomata s elegantní a šarmantní chotí. Pobýli si tu hezkých pár let a dnes se my australští Češi s nimi loučíme. Loučíme se s nimi neradi a - snad nám oni nebudou mít za zlé takto to formulovat - také s těžkým srdcem. Zvykli jsme si na ně, spřátelili se s nimi a nijak nevitáme jejich odchod. Pan generální konsul Ing. Jaroslav Doleček se během pobytu zde vyšvihl na doyenu sydneyjského diplomatického sboru a jeho služby zde prokazované České republice jsou doma nedocenitelné. Snad bychom si mohli dovolit i tvrdit, že na Loretánském náměstí nedoceňované, i když jsme my zde od něho nikdy nezaslechli ani ždíbiček kritiky „ignorance“ ministerstva zahraničních věcí ve věcech australských. My „krajane“ sice nějak samozřejmě předpokládáme, že diplomatický zástupce naší republiky je tu jen pro nás, zatímco je nasnadě, že jeho funkce je především reprezentovat republiku vůči Austrálii a Australanům. Obchodní styky mezi republikou a Austrálií se za konsulování Ing. Dolečka rozrostly na nebývalou míru i když se tak nestalo výlučně zásluhou diplomatického zastoupení v Sydney. Byli jsme svědky toho jak pan generální konsul hájil zájmy republiky svědomitě a s eminentním úspěchem. Ovšem kromě toho dovedl i vykonávat harmonický a harmonisující vliv mezi námi - a držet nás Čížky na uzdě není, jak sami dobře víme, ani doma ani zde bez obtížných problémů.

Jednou z inovací pana generálního konsula bylo pořádání oslavy našeho národního svátku v budově parlamentu Státu New South Wales v úhledném a reprezentativním prostředí. Minulého roku při té příležitosti nás tam oslovil i mluvčí zdejšího parlamentu ve výborně informovaném projevu a kromě australských reprezentantů se místnost hemžila i celou kupou pozvaných Čechů a dokonce nám zahrálo obě hymny - českou i australskou - tehdy zde přítomné české kvarteto. Pan generální konsul se i při svém nemalém úředním zatížení dovedl během svého zdejšího působení obětavě věnovat i našim krajským záležitostem a byl i často doprovázen svojí milou a přítivou chotí. Nikdy nikdo z nás neviděl na jejich tvářích ani stín nepochopení či

netrpělivosti. Manželé Dolečkovi dovedli při zábavách předvést i svoje nemalé taneční umění a oplývat nepředstíranou účastí vždy bylo jejich forte.

Mohli bychom uvést nespočet příležitostí kdy pan generální konsul vyznamenával naši krajanskou komunitu svojí přízní. Jednu z nich jako redaktori tohoto sokolského Věstníku však zvláště zaznamenat musíme. Náš časopis byl Ing. Dolečkem pravidelně vyznamenáván finanční podporou - byla to, pravda, podpora ministerstva, nicméně komu čest tomu čest a my jsme si vždy byli dobře vědomi jeho osobní zásluhy. Za to panu generálnímu konsulovi znovu vřele děkujeme.

Manželé Dolečkovi (vlevo) a starosta Sokola bratr Jarda Krejčík s chotí Natašou při večírku na rozloučenou v sokolském Národním domě v Sydney

Manželé Dolečkovi, tak jako jejich předchůdci, měli za těch několik let zde také příležitost poznat Austrálii. Věříme, že jejich cestování po tomto rozlehlém světadílu v nich zanechalo nesmazatelné dojmy. Osobně se přesvědčili, že je to světadíl nepoznamenaný válkami ani společenskými výsadami a že je to země kde si lidé v podstatě stále ještě dovedou důvěřovat. Dolečkovi si zcela jistě s sebou do Evropy odnášejí i onen pocit klidného přátelství i smyslu pro fair play jimž je Austrálie jako samostatná součást britského Společenství národů poznamenána. Poznali zde nejen britskou tvář svobody. Svobodou oplývá tato země v plné míře - ale je tu i volnost, ta druhá stránka svobody, kterou snad člověk plně vychutná právě jen v australském vnitrozemí kde se ocitá pod hvězdami a ve znamení Jižního kříže sám se svými slabostmi a úvahami o údělu člověka v tomto slzavém údolí.

Loučíme se tedy s manžely Dolečkovými - a doufejme, že nikoli navždy. Z celého srdce jim i jejich dceři upřímně přejeme šťastnou budoucnost, ať již doma v republice nebo i tam, kam je na jejich diplomatické dráze vítr zavěje, a vyslovujeme díky za jejich obětavou práci zde pro nás i pro naši společnou otčinu. Na shledanou!

Redakce sokolského Věstníku v Sydney.

+++++
**České mše se konají v 11.30 ve Strathfieldu v kostele svaté Marty
každou druhou a čtvrtou neděli v měsíci.**
+++++

CONSULATE – GENERAL OF THE CZECH REPUBLIC SYDNEY

169 Military Road, Dover Heights NSW 2030, fax: 02 9371 9635, telephone: 02 9371 0860
e-mail:sydney@embassy.mzv.cz, website:www.mzv.cz/sydney

Vážení krajané,

Sydney, 20.2.2006

dovolte, abych Vám tímto poskytl další informace z širokého spektra dění na našem konzulátě, co se chystá a připravuje v konzulárně-vízové a krajaňské agendě u nás doma i zde u Vás v Austrálii.

1. Nové cestovní pasy s biometrickými prvky

Vláda ČR rozhodla o schválení materiálu připraveném Ministerstvem vnitra, který představuje koncepci zavedení biometrických prvků do cestovních dokladů. Povinnost zavést biometrické prvky do cestovních dokladů vychází z "Nařízení Rady (ES) č. 2252/2004 o normách pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech vydávaných členskými státy" ze dne 13. prosince 2004. Členské státy EU mají zavést cestovní doklady, jejichž součástí bude bezkontaktní čip obsahující biometrické prvky, konkrétně biometrické zobrazení obličeje a digitální zpracování otisků prstů.

Cílem nařízení je zvýšit minimální bezpečnostní standardy pro cestovní doklady vydávané členskými státy Evropské unie. Stěžejním požadavkem je zavedení biometrických prvků do cestovních dokladů s dobou platnosti delší než 12 měsíců. Zavedení cestovních dokladů s biometrickými prvky je také podmínkou stanovenou Spojenými státy americkými pro zachování, resp. v případě České republiky zavedení, bezvízového styku mezi dotčenými zeměmi.

Členské státy jsou povinny zavést digitální fotografii do pasu do 28. srpna roku 2006, otisky prstů mají přijít na řadu s největší pravděpodobností od poloviny roku 2008. Nařízení se vztahuje pouze na nově vydávané cestovní doklady (od srpna 2006). Vláda rozhodla, že správní poplatky za vydání nových cestovních pasů s biometrickými prvky se nebudou zvyšovat. Zůstanou tedy stejné jako nyní, a to 200 Kč za vydání pasu. Stávající cestovní doklady zůstanou v platnosti po dobu v nich uvedenou. I nadále bude možné žádat o cestovní pas s krátkou dobou platnosti (do jednoho roku) vydávaný ve zkrácené lhůtě, a také poplatek za tento typ cestovního dokladu nedozná změn, a to 600 Kč za vydání. Tento pas nebude obsahovat biometrické prvky.

Žádost o cestovní pas bude možné podat na obecním úřadě obce s rozšířenou působností příslušného dle místa trvalého bydliště a v zahraničí na zastupitelských úřadech, oproti dnešnímu stavu, kdy je možné podat žádost o cestovní doklad na matrice.

Digitální fotografie a otisky prstů budou pořizovat přímo pracovníci na úřadech, tedy i na Generálním konzulátu ČR v Sydney, na kterých budou podávány žádosti o cestovní doklad. Otisky prstů nebudou vedeny v evidenci. Po vyrobení cestovního dokladu a uplynutí reklační lhůty (60 dní) budou záznamy o otiscích prstů zničeny.

Nařízení Rady ES neřeší kontrolní mechanismy při odbavování osob na státních hranicích a ponechává tuto materii v pravomoci členských států. Česká republika nepočítá s kontrolou biometrických prvků v cestovních dokladech na hranicích před vstupem do schengenského prostoru. Po plném zapojení České republiky do schengenské spolupráce a zrušení kontrol na vnitřních hranicích budou zavedeny kontroly biometrických prvků na letištích obsluhující mimo schengenské lety.

2. Volby

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR byly vyhlášeny rozhodnutím prezidenta republiky ze dne 8. 2. 2006 publikovaným pod č. 31/2006 ve Sbírce zákonů. Prezident republiky stanovil dny konání voleb na pátek **2. června a sobotu 3. června**. První den konání voleb hlasování začíná ve 14:00 hodin a končí ve 22:00 hodin. Druhý den konání voleb hlasování začíná v 8:00 hodin a končí ve 12:00 hodin místního času.

V těchto volbách je možné hlasovat i v zahraničí. Na území Austrálie budou zřízeny dvě volební místnosti – **v Sydney a v Canbeře**. V úterý 14. února 2006 rozhodla Státní volební komise losem, že občané ČR, kteří se zúčastní letošních voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v zahraničí si budou vybírat poslance z kandidátek předložených v Jihočeském kraji.

Občané ČR, kteří se dlouhodobě zdržují na území Austrálie (s výjimkou území hl.města Canberra), mohou požádat o zapsání do zvláštního volebního seznamu vedeného na Generálním konzulátu ČR v **Sydney**. Občané ČR, kteří se dlouhodobě zdržují na území hl. města Canberra (ACT) a ve státech Nový Zéland, Republika Fijí, Nezávislý stát Samoa, Šalamounovy ostrovy, Království Tonga a Republika Vanuatu se zapisují do Zvláštního volebního seznamu vedeného Velvyslanectvím ČR v **Canbeře**. Zapsání do seznamu je jednoduchým úředním úkonem, který je prováděn zdarma.

Bližší informace včetně možnosti stáhnutí potřebných formulářů naleznete na webové stránce našeho generálního konzulátu na adrese www.mzv.cz/sydney v sekci Parlamentní volby 2006 nebo na telefonních číslech 02/9371 0860, 02/9371 0479 a 02/9371 8877 - konzul Mgr. Karel Šrol a konzulární referentka Eva Janušková.

3. Novinky v konzulární agendě

Z důvodu úmrtí Honorárního konzula České republiky v Queenslandu pana Harry Armanda Školníka, ke kterému došlo dne 18. 1. 2006 je Honorární konzulát v Brisbane od tohoto dne dočasně uzavřen (dále viz. odkaz „Konzulární dny v Brisbane a Christchurch“ - bod č. 5).

Rádi bych Vás informovali, že podle zveřejněné zprávy od ministra občanství a multikulturních záležitostí australské federální vlády p. Johna Cobba zrušila Austrálie povinnost být vybaven tranzitním vízem pro cesty občanů nových členských států EU.

Účinnost nového opatření nastala 1. listopadu 2005. Výše uvedené rozhodnutí v praxi usnadní letištní přestup zejména pro občany ČR využívající Austrálii jako tranzitní místo pro cesty na Nový Zéland a některé ostrovy v oblasti jižního Tichého oceánu. Občané ČR budou moci pobývat na území Austrálie bez víza po dobu nepřesahující 8 hodin, pokud neopustí tranzitní prostor letiště.

4. Potvrzení o příslušnosti k české krajské komunitě v zahraničí

Vláda České republiky umožňuje trvalé přesídlení do České republiky jednotlivým cizincům s prokázaným českým původem (krajanům) na základě individuálně podávaných žádostí o povolení trvalého pobytu na území České republiky podle ustanovení § 65 odstavce 1 písmene a) zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů a zákonů.

Žádost o povolení k trvalému pobytu z důvodů hodných zřetele (tj. český původ) je možno podat na kterémkoliv zastupitelském úřadě ČR v zahraničí. Na území ČR je podle

§ 69a výše citovaného cizineckého zákona oprávněna podat žádost o povolení k trvalému pobytu jen osoba, která v ČR pobývá na dlouhodobé vízum.

Z humanitárních důvodů lze povolení k trvalému pobytu vydat i příbuzným cizince českého původu (v rozsahu manžel/ka a nezletilé děti), u nichž nebyl český původ prokázán. Vydání povolení k trvalému pobytu příbuzným cizince s prokázaným českým původem je však podmíněno vydáním povolení k trvalému pobytu tomuto cizinci.

K žádosti o povolení k trvalému pobytu v České republice je nutno přiložit „Potvrzení o příslušnosti k české krajské komunitě v zahraničí“ (nejlépe ověřenou kopii) spolu s matričními doklady a dalšími listinnými doklady, které potvrzují český původ žadatele. V souladu s výše citovaným cizineckým zákonem nesmí být „Potvrzení“ při podání žádosti starší 180 dní.

Ve stejném rozsahu jako na jiné cizince se na osoby s prokázaným českým původem vztahují rovněž povinnosti cizince při podání žádosti o povolení k trvalému pobytu podle § 70 výše citovaného cizineckého zákona.

„Potvrzení o příslušnosti k české krajské komunitě v zahraničí“ vydává žadatelům Odbor kulturních a krajských vztahů (dále jen „OKKV“) Ministerstva zahraničních věcí. Žádost se podává na předepsaném **formuláři**, který je k dispozici k stáhnutí na web. stránce www.mzv.cz/sydney

OKKV prověřuje předložené listinné doklady svědčící o českém původu žadatele (matriční doklady žadatele a jeho předků v pokolení přímém; obvyklost jména

žadatele nebo jeho přímých předků v českých zemích nebo jméno vyskytující se v dané krajské komunitě; kompaktnost komunit v jednotlivých zemích; znalost českého jazyka; doklady úřední povahy s vyznačenou českou národností žadatele nebo jeho předků v pokolení přímém; archivní dokumenty; prameny dochované v historických a etnografických ústavech apod.). V nejasných případech může být žadatel pozván k pohovoru na OKKV. Příslušnost k české krajské komunitě je vymezení etnické, nikoli teritoriální.

5. Konzulární dny v Brisbane a Christchurch

S ohledem na velké množství občanů a turistů z ČR, kteří žijí nebo cestují na území Queenslandu a jižního ostrova Nového Zélandu a z toho vyplývajících úkolů pro konzulární službu ČR v zahraničí zvažuje Generální konzulát ČR zavedení tzv. Konzulárních dnů v Brisbane a v Christchurch.

Jsme si vědomi potíží, které působí našim krajanům či turistům velká vzdálenost z Queenslandu do Sydney popřípadě z jižního ostrova NZ do Aucklandu při projednávání úředních záležitostí a proto se jedná se o protzatímní opatření, které Vám má pomoci do doby než dojde k znovuotevření HK Brisbane a otevření nového HK v Christchurch.

Pojem „konzulární dny“ znamená, že v určených dnech (pravděpodobně pátek - neděle) budou konzulární pracovníci našeho generálního konzulátu navštěvovat výše uvedená místa a vyřizovat pro zájemce konzulární záležitosti. V praxi bude platit, že konzulární dny se konají přednostně za účelem nabírání žádostí o nové cestovní pasy a matriční doklady, vydávání nových cestovních pasů a matričních dokladů a ověřování podpisů. Veškeré další konzultace a poradenské služby budou moci být poskytnuty až po splnění těchto úkonů a jiné případy složitější povahy bude potřeba telefonicky projednat předem.

Konání konzulárních dnů bude vždy oznámeno předem s dostatečným časovým předstihem na webových stránkách našeho generálního konzulátu a prostřednictvím krajských klubů. Předpokládáme, že výkon konzulární agendy se bude provádět buďto v prostorách krajského klubu (Brisbane) nebo v hotelu (Christchurch), kde bude příslušný konzulární pracovník pobývat.

6. Poskytování peněžních darů do zahraničí ze státního rozpočtu ČR dle Usnesení vlády ČR č. 1622 ze dne 14.12.2005

Generální konzulát ČR v Sydney informuje všechny krajské spolky a společnosti přátel v Austrálii a na Novém Zélandu, že Usnesením vlády ČR č. 1622 ze dne 14.12.2005 byl schválen Program podpory českého kulturního dědictví v zahraničí na léta 2006 – 2010.

Součástí tohoto usnesení vlády jsou i aktualizovaná Pravidla Ministerstva zahraničních věcí ČR (MZV) pro poskytování peněžních darů do zahraničí ze státního rozpočtu ČR prostřednictvím Odboru kulturních a krajských vztahů. Tato pravidla, včetně příslušných formulářů lze nalézt na webové stránce MZV www.mzv.cz/kultura, položce Peněžní dary do zahraničí.

Zásadní a velmi důležitou informací je skutečnost, že žádost krajského spolku apod. musí být příslušnému zastupitelskému úřadu ČR, resp. generálnímu konzulátu, předložena v termínu do **28. února** předchozího kalendářního roku (pro rok 2007 je tento termín stanoven na **28.2.2006**) a vyúčtování takto přidělených finančních prostředků musí být zasláno zastupitelskému úřadu ČR, který finanční dar poskytl, nejpozději do **15. ledna** následujícího roku (tj. u finančních darů poskytnutých v r. 2006 se jedná o 15.1.2007).

7. Koncerty Junior Dixiland v Austrálii

Ve dnech 7. až 11. září 2006 se zúčastní český hudební soubor Junior Dixieland Základní umělecké školy F. Chopina v Mariánských Lázních na pozvání organizátora jazzového festivalu ve Wagga Wagga. Tento juniorský hudební soubor, který tvoří 11 členů ve věku od 11 do 17 let, je v České republice dobře známý a již se zúčastnil mnoha fazzových festivalů doma i v zahraničí (např. v Německu, Holandsku a Francii). V roce 2004 soubor nahrál své první CD a dokonce obdržel pozvání na mezinárodní jazzový festival ve Vancouveru.

V současné době soubor jedná o možnosti uspořádání dalších koncertů v Canbeře a Sydney. Pokud by některé krajské kluby v Austrálii projevíly zájem o hostování tohoto hudebního tělesa, doporučujeme kontaktovat přímo pana Bedřicha Smrčku, kapelníka souboru Junior Dixieland, e-mail: chopin@zus-ml.cz

8. Poetické odpoledne na GK Sydney – ocenění krajanek paní Vlasty Vlažné

V sobotu 18. února 2006 Generální konzul předal paní Vlastě Vlažné, zakladatelce českého vysílání rádia SBS v Sydney, děkovný dopis ministra zahraničních věcí ČR spolu s pamětní medailí Jana Masaryka za její celoživotní obětavou práci pro českou komunitu v Austrálii.

S úctou Ing. Jaroslav Doleček, Generální konzul

PERLY A PERLIČKY - sokolské i nesokolské

Přiblížila se opět **doba sokolského rozhodování** a tom, co se bude dít příštím rokem - a jak čtenáři i ostatní členové sydneyského Sokola dobře vědí, valná hromada je stanovena na druhého dubna. Protože taková událost je jednou z perel roku, obrací se i Bojar na Vás s naléhavou výzvou, abyste se jako členové Sokola této události osobně zúčastnili a podíleli se svým hlasem na volbě sokolského výboru. Záleží nám všem na tom, aby Sokol dále pokračoval v záslužné práci a udržel hladký chod významné české organizace zakotvené v dlouhé historii. Nelaťte tedy a postarejte se svou přítomností o hojnou účast.

Po přímém přenosu hokejového utkání o bronzovou olympijskou medaili ČR proti Rusku, 3:0 v sobotu 25. února v sydneyském Národním domě. Tato populární akce bude pokračovat přímými přenosy Mistrovství světa v ledním hokeji v květnu. První bude zápas Slovensko-Finsko 6. května. v 3.15 ráno následován téhož dne zápasem ČR-Litva v 7.15 ráno a dalšími zápasy, z nichž zejména zajímavý bude ČR-Slovensko 8. května ve 2.15 ráno.

Měl jsem to štěstí i tu čest zúčastnit se všech tří sydneyských **rozloučení s panem generálním konsulem Ing. Dolečkem**. Jako první se loučil Československý Country Club a tam vystoupily dvě sestry Budinské, jedna houslistka a druhá klavíristka, v hudebním zpestření programu. Druhé rozloučení uspořádal v Národním domě sydneyský Sokol, a louče se se Sokolem, rozloučil se s ním pan generální konzul jako jeho štědrý ochránce a příznivec. Ovšem s nejimposantnějším programem pak přišel důstojný pán farář Jaroslav Šimek během česky sloužené mše v chrámu svaté Marty ve Strathfieldu, kde vystoupil vynikající dětský pěvecký sbor z Pardubic v Sydney právě hostující. Jeho pořad byl důstojně zakončen zpěvem naší národní hymny, k níž všichni přítomní spontánně připojili Nad Tatrú sa blýska.

Účast byla veliká a po-hoštění po mši za zvuků kapely pana Oty Hanzala překonalo veškeré očekávání.

Manželé Dolečkovi si na ta srdečná rozloučení nemohou neodnášet nezapomenutelnou vzpomínku.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Researchers have recently sequenced the kangaroo genome, allowing the identification of regions of similarity and difference that can provide clues about the structure and function of genes vital to human health and development. Kangaroo meat is the best source of CLA (conjugated linoleic acid) – a healthy fat which possesses potential anti-carcinogenic and anti-diabetic properties, in addition to **reducing obesity and high blood pressure**. Studies are now underway to determine what is responsible for CLA formation and why kangaroo meat contains so much. If successful, it may be possible to increase the CLA content of other meats and products to increase potential health benefits to consumers. *rds-net.org.uk*

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Třetí odboj byl vzdorem **proti komunistické totalitě** v letech 1948 - 1989. Měl různé podoby, své hrdiny a své oběti. Nejucelenější sbírka fotografií, výpovědí, výstřížků, dokumentů a nejrůznějších vzpomínek konkrétních lidí na „třetí odboj“ je v Museu 3. odboje v Příbrami Na Příkopech 106 - Zámeček, Příbram, telefon: 318 628 606, návštěvní hodiny Út - Ne: 10.00 - 16.00. Podle svých zakladatelů a správců má být mementem pro budoucnost a památkou „mravní odvahy a statečnosti desetitisíců těch, kteří se podíleli na hnutí odporu“.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Březen nám, nebo alespoň některým z nás, připomněl **výročí narozenin presidenta Masaryka**, za první republiky každoročně oslavované. Není třeba tatičkovat - a Masaryk sám na žádné tatičkování netrpěl - ale kdyby člověk měl lapidárně vyjádřit proč si toho velkého muže vážit, co by měl uvést? Světovým filosofem nebyl, i když filosofoval. Člověk to byl velmi vzdělaný a Čechům ukázal cestu přiklonit se k anglo-americké literatuře a kultuře a nedržet se neustále za šos Vídně a Berlína. Nebál se a nekradl. Ale jeho hlavním počinem ovšem bylo ukončení politického vývoje, kterým se náš národ dopracoval k samostatnosti a nezávislosti na rakouské Vídni. K tomu bylo zapotřebí nejen velké odvahy a úsilí, ale také velká míra kloudnosti a ta se projevila v posledních fázích první světové války, kdy se podařilo Masarykovi amerického presidenta Wilsona konečně přesvědčit, že je nutno rozbít „zpuchřelé“ Rakousko-Uhersko. V něm Češi hráli druhé či třetí housle, také zásluhou sudetských Němců, a pokud se snad někteří naši lidé ani dnes nehodlají smířit s osamostatněním, a poukazují na to, jak laciné bylo za císaře pána kilo vepřového, nelze než je zařadit do tábora nepřátelského T.G.M. a jeho světlé památce.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Josef Mašín, který se v roce 1953 se svým bratrem Ctíradem a dalšími antikomunisty prostrlel na Západ, se do své vlasti zatím nehodlá vrátit. Panuje v ní prý totiž nadále komunismus a národ byl obelhán, že již žije v demokracii. Mašín to řekl včera v Bratislavě, kde představil knížku Odkaz své dcery Barbary. „Můj bratr a já prozatím nepomýšlíme na návrat do Čech,“ řekl Mašín. V České republice totiž podle něj nadále legálně existuje „zločinecká organizace“ komunistická strana a mnozí bývalí komunisté nadále zastávají svoje funkce. *čtk 11/11/2005, Lidové noviny*

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Sokolské kino Ponrepo v únoru promítlo český film z roku 1995 „Fany“ s Jiřinou Bohdalovou v titulní roli. Je to film o mentálně postižené sestře primárky jedné nemocnice a kdyby nebylo jejího známého hlasu, člověk by Bohdalku v jejím přestrojení za duševně postiženou postarší ženu rozhodně nepoznal. Je to film výborný, vážný, bez sexu, bez nudy, a snad právě proto vynikající. Návštěvníci

Ponrepa si nadto mohli dopřát i jistý luxus. Před představením bylo totiž možno poobědvat v nově otevřené sokolské restauraci. Je se nadít, že i před příštím představením kina Ponrepa tomu bude podobně. I když moravský vrabec na menu se tentokráte ukázal nakonec být španělským ptáčkem.

oooooooooooooooo

Do Sydney se po nějakých téměř padesáti letech z Ameriky vrátil jeden z nejprominentnějších českých osmačtyřicátníků, **profesor Jan Kmenta**, dnes už skoro osmdesátník. Vysokoškolská studia, statistiku, zahájil v Praze na technice, ale po dvou letech - v roce 1949 - odešel přes kopečky do exilu. Ve vlně českých běženců přistál v roce 1950 v Sydney. Australané, jak bylo tehdy jejich běžnou praxí, jeho vysokoškolská studia prostě ignorovali a poslali ho do kamenolomu jako dělníka. Později, nutno ovšem přiznat, povýšil na umyvače plivátek. Nicméně mladý Jan se nevzdal a přece jen se nakonec uchytil na sydneyjské universitě, kde dostudoval ekonomii. Koncem padesátých let odešel do Spojených Států a tam získal profesuru ekonomie. Přednášel a učil převážně na universitě v Michiganu. Dnes je řazen k vysoce respektovaným světovým ekonomům a jeho specialitou je ekonometrie. Ta byla kdysi součástí tak zvané vědecké revoluce v ekonomii, kdy došlo k přeložení ekonomických pouček do matematiky. Nebyla to ovšem pouhá nostalgie, která nakonec navrátila Austrálii bývalého dělníka z kamenolomu. Cherchez la femme - i mezi ekonomy. Profesor Kmenta se před dvěma léty v Praze na Staroměstské radnici oženil, v životě podruhé, se sydneyjskou Češkou Barborou Chobockou, a to není nikdo jiný než autorka a režisérka filmu Maria, který je nám zde dobře znám. Malý svět? Když kdysi Honzík - jak jsme mu my ostatní spoluvysokoškoláci tady na universitě říkali - mával na rozloučenou břehům Austrálie, bylo Barboře osm let... Manželé Kmentovi plánují každým rokem šestiměsíční pobyty v Sydney a zbytek roku hodlají rozdělit mezi Spojené Státy a Prahu, kde má profesor Kmenta přednášky a ekonomické semináře. Za jeden z hlavních pilířů životního úspěchu pokládá profesor Kmenta vytrvalost. A když se ho jednou jedna žurnalistka v Praze zeptala, zdali ho něco mrzí, odpověděl: To, že se český národ nevyrovnal se svou komunistickou minulostí. Že se všechna zvěrstva zapomněla. Očekával bych aspoň omluvu od lidí, kteří je páchali... Ale nikdo se neomlouvá, nikomu to nevadí, nikdo nemá výčitky svědomí. Jako by to bylo normální! - Nu prostě, pan profesor je náš člověk.

oooooooooooooooo

Bez komentáře

oooooooooooooooo

V prosinci minulého roku byla na českém velvyslanectví v Paříži panu François Avrilovi udělena medaile „Artis Boemiae Amicis“. Účastníci obřadu vyslechli zajímavé líčení pana Avrila o objevu několika desítek bohatě ilustrovaných stránek latinského překladu Dalimilovy kroniky, jehož existence byla dosud zcela neznámá. **Dalimilova kronika** je nejstarší dějepisné dílo v českém jazyce, vzniklé kolem roku

1310. Je psána ve verších a je zajímavá jak z historického tak i z literárního hlediska. Dosud byly známy tři úplné české rukopisy kroniky, dva zlomky a několik překladů do němčiny. Pan François Avril pracuje ve francouzské Národní knihovně jako odborník na středoevropské iluminované rukopisy. Když mu jeden z jeho známých přinesl ukázat latinský rukopis, který měl prodávat v dražbě, pan Avril v něm poznal překlad Dalimilovy kroniky. Rozhodl se, že rukopis patří do Prahy. Mluvil o tom se svými známými v Praze, přesvědčil potenciální zájemce o rukopis v Německu i v Americe a umožnil tak, aby tento nález koupilo v březnu minulého roku české ministerstvo kultury pro Národní knihovnu v Praze. Latinský překlad vznikl pravděpodobně v severní Itálii ve 14. století. Není vyloučeno, že ho pro sebe objednal mladý Karel IV.

Jiří Bystřický Sokol de Paris leden 2006

oooooooooooooooo

Ne vždycky, ale semtam si rád na SBS televizi poslechnu vysílání italské, řecké, ruské, ukrajinské, maltánské, polské i maďarské. **České televizní vysílání** v Sydney neposlouchám - to prostě neexistuje. Proč? Je to na nás, na SBS, na České republice, jsme prostě jen líní, je nám to fuk, kašleme na takovou maličkost? Trochu se to řadí k té ostudě, že Austrálie nemá v naší republice diplomatické zastoupení. Kromě toho nemáme lokty. Maďaři mají lokty ostré a mají jich několik. A mají televizní vysílání v maďarštině. Jednou tu byly jakési náznaky, že by se snad i české televizní vysílání uskutečnit mohlo, leč i ta bublina splaskla. Sedáváme, my panenky, v koutě. Nikdo nás tam ale, chuděrky, nenachází. Koho bychom měli postrčit? Jen sebe?

oooooooooooooooo

YET more good news for those who like a glass or two. Scientists now claim **red wine is good for your teeth**. They say compounds known as polyphenols in red wine have been found to stave off periodontal diseases which affect the gums and bone around the teeth often leading to permanent tooth loss. Periodontitis affects 65 per cent of adults over 50 and 15 per cent of adults aged between 21 and 50. The findings have come from scientists at Universite Laval in Quebec, Canada.

The Daily Telegraph 11.3.2006

oooooooooooooooo

V těsné blízkosti Severního moře, ve městě Norden, stojí obdivuhodný chrám sv. Ludgera. Svatý Ludger byl apoštol národa fríského a stal se v roce 809 biskupem v Münsteru. Stavba tohoto gotického svatostánku byla započata v roce 1235. Patří k ní volně stojící zvonice ze 14. století. Výška klenby činí 22 metrů. Velmi pozoruhodné jsou ještě v plném rozsahu funkční barokní varhany od Arp Schnittgera z roku 1649. Z této doby pochází také krásně vyřezávaná kazatelna, na které jsou vyobrazeni přední představitelé evangelicko-luteránského hnutí jako Luther, Calvin, Zwingli a také mistr Jan Hus. Pod jeho portrétem, vyřezaném z lipového dřeva, se nalézá - jak mě ujistil průvodce - labuť, jako symbol čistoty. Poněkud jsem jej znejistil, když jsem mu řekl, **že se jedná o husu** (die Gans), už podle jména našeho českého kazatele. Od té doby průvodce nikdy neopomene u kazatelny dát tuto slovní hříčku k lepšímu. -*drob- Vídeňské svobodné listy prosinec 2005*

Lovec perel Bojar

XX

**SOKOLSKÁ KNIHOVNA OTEVŘENA PRO PŮJČKY KNIH A
VIDEOKAZET OD ÚNORA DO LISTOPADU VŽDY V PÁTEK
VEČER OD 20 DO 21HODIN. VOLEJTE RAYE ČERNÉHO tel 02 9451 4886
nebo PETRA ČERMÁKA tel 02 9981 4765**

XX

OZNÁMENÍ.

Nový pravidelný pořad pro milovníky klasické hudby, opery, baletu a jiných umění připravuje Sokol na každou první neděli v měsíci. Odpoutejme se od denních neblahých zpráv a potíží a oddejme se balzámu krásné a duši povznášející hudbě, tanci a zpěvu! Menší část pořadu bude v češtině, většina pak v jazyce anglickém; můžete tedy pozvat i nečesky mluvící druhy a přátele.

Název nového pořadu je „České Orfeum“ a první představení bude v neděli 7.května ve 2 hodiny odpoledne. Můžete také poobědvat v sokolské restauraci otevřené od 12té hodiny polední. Vstupné je dobrovolné (na údržbu sokolovny) ale dochvilnost je povinná. Orfeum zahájí svou činnost slavnostním provedením Smetanova cyklu „Má vlast“, koncertem zahajujícím Pražské jaro v roce 1990. Česká filharmonie hraje pod taktovkou Mistra Rafaela Kubelika, který se po letech exilu vrátil do vlasti. Koncert byl proveden ve Smetanově síni Obecního domu za účasti tehdejšího prezidenta republiky Václava Havla a jeho choti Olgy.

Koncert trvá zhruba jeden a půl hodiny s krátkým povídáním před koncertem a debatou po něm. Tak prosím - udělejte si poznámku do kalendáře: neděle 7.května ve 2 hodiny odpoledne v sokolském Národním domě ve Frenchs Forest!

Na shledání s Vámi všemi se těší a v hojnou účast doufá za „České Orfeum“

Váš Ivo Pšeničný.

Šlápějemi dějin a významných výročí v březnu a dubnu.

Před 550-ti lety, 1. března 1456, se polskému králi Kazimíru Jagellonskému a Alžbětě Rakouské narodil první syn, kterého pokřtili jménem Vladislav. V jeho žilách však proučila i přemyslovská krev! Ano, jeho matka Alžběta byla pravnučkou „Otce vlasti“, Karla IV a ten byl synem Elišky Přemyslovny. Eliščiní předkové pak byli bájná Libuše a Přemysl Oráč ze Stadic.

Před 535-ti lety, 22. března 1471, zemřel český král Jiří z Poděbrad. Ten před svou smrtí za svého nástupce jmenoval Vladislava Jagellonského, Přemyslovce „po přeslici“ a katolíka. Nejstaršího ze 13 dětí polského krále Kazimíra a jeho ženy Alžběty. Ač měl čtyři syny nejmenoval ani jednoho za svého nástupce.

Vladislav II. Jagellonský vládl plných 45 let. Nebyl tvrdý a přísný, ale spíše moudrý. Ač mu Jiří z Poděbrad zanechal značné státní dluhy a národ byl rozdělen na katolíky a pod-obojí a pod papežskou klatbou a v nepřátelském vztahu s uherským králem Matyášem, přesto doba vlády Vladislava II. byla dobou hospodářského rozkvětu a také míru. Vladislav snad zdědil gény po svém prapradědovi Karlu IV. I on mimo rodné polštiny hovořil plyně dalšími třemi jazyky: česky, francouzsky a latinsky, ale přede-vším ozdobil České země nádhernými stavbami ve stylu pozdní gotiky, kterou u nás často nazýváme vladislavskou. Mnohé se dochovaly až do dnešní doby. Ty nejkrás-nější – Vladislavský sál na Pražském hradě se skvostnou klenbou od Benedikta Rejta, výzdoba Prašné brány v Praze, stavby a chrámy v Kutné Hoře a na dalších místech. Po smrti krále Matyáše Korvína byl Vladislav zvolen také uherským králem a tak Slováci opět žili s Čechy v jednom státě. Po dlouhých létech svobodného života, kdy se rád účastňoval turnajů, se v roce 1502 oženil s Annou Foix, francouzskou šlech-tičnou z města Foix v Pyrenejích. Vladisav II. zemřel **13. března 1516** v Budíně, dnešní Budapešti. Na trůn nastoupil jeho syn Ludvík Jagellonský, v době, kdy se Evropa znovu ocitá ve válečném konfliktu. Z jihovýchodu pronikají hlouběji do střední Evropy vojska tureckého sultána, šířící islám ohněm a mečem. Poslední český král s přemyslovskou krví, Ludvík Jagellonský umírá v bitvě u Moháče v roce 1526, dvacet let mlád a bez potomka. Na českou scénu přicházejí Habsburkové.

Před 385-ti lety, 13. března 1621, hned po bitvě na Bílé hoře byli vypovězeni všichni nekatolíci z Čech. Počala první velká vlna exilu z Českých zemí. Mezi exulanty byl i „učitel národů“ Jan Amos Komenský a Jan Heřman, jeden ze zakladatelů Nového Amsterodamu – dnešního New Yorku.

Před 156-ti lety, 7. března 1850, se narodil Tomáš Garrigue Masaryk.

Před 130-ti lety, 3. dubna 1876, se narodil nejúspěšnější český podnikatel Tomáš Baťa.

Před 115-ti lety, 9. dubna 1891, se narodil populární český komik a filmový herec Vlasta Burian.

Před 110-ti lety, 19. března 1896, byl zahájen provoz Křižíkovy elektrické dráhy z Karlína do Vysočan.

Před 105-ti lety, 30 března 1901, byla v Národním divadle v Praze premiéra Dvořákovy opery „Rusalka“.

Před 95-ti lety, 4. dubna 1911, se narodil spisovatel Václav Čtvrtek, autor populární dětské knihy Ferda Mravenec. Pamatujete si ještě z jeho slabikáře –C- Cáčorka capala cestičkou, pocákala ji celičkou nebo –P- Pepík pořád pletl, Popocatepetl?

Před 65-ti lety, 19. dubna 1941, se narodil prezident České republiky Václav Klaus.

Před 10-ti lety, 1. března 1996, se John Howard stal předsedou vlády Austrálie.

J.Z.

PŘEMYSLOVCI „PO PŘESLICI“

„SOKOL SYDNEY LTD“ (nic nevynechávat ani nepřidávat) na šeku nebo „Money Order“ je teď jediný „Payee“ australským bankám přijatelný. Prosíme používejte jen tento název pro všechny platby.

!JIŽ JE ČAS K ZAPLACENÍ ČLENSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ \$25!

KINO PONREPO – SOKOLSKÝ NÁRODNÍ DŮM SYDNEY

Představení se obvykle konají každou třetí neděli v měsíci v prvním patře 16 Grattan Crescent, Frenchs Forest v 15.00 hodin v letní a v 14.00 hodin v zimní sezóně.

Neděle 9/4/2006 v 14.00 hodin (Povšimněte si změny začátku představení):

STŘÍBRNÝ VÍTR

Citlivý mladík se bouří proti omezením a zákazům, kterými ho spoutává škola a despotický otec. Touží po svobodě a skutečné lásce. Nerozvázněně podléhá starším spolužákům a hrozí mu vyloučení z gymnázia. Režie: Václav Krška. Hrají: Eduard Cupák, Jana Rybářová, František Šlégr, Marie Brožová, Radovan Lukavský, Vladimír Ráž, Josef Vinklár, Miloš Kopecký, Ilja Racek, Zdeňka Baldová, Miloš Forman.

Neděle 21/5/2006 v 14.00 hodin:

TMAVOMODRÝ SVĚT

Rok 1950. František Sláma, bývalý západní letec a válečný hrdina, je nyní nepřítelem lidu. Kdysi elitní stíhač RAF je uvězněn na Mírově, kde místo s palbou německých letounů bojuje se zápallem plic. Na vězeňské marodce se Sláma setkává se dvěma muži, kteří byli také zavřeni kvůli své minulosti: bývalý esesácký doktor Blaschke a písmomalíř Vilda Houf tady vyslechnou Slámův příběh odvahy, přátelství, lásky a zrady.

Všechno začalo okupací Československa v roce 1939, kdy se František Sláma rozhodl opustit dívku Haničku i svou zemi, aby mohl svoji vlast bránit jako vojenský stíhač. Do Británie se s ním tehdy vydal i jeho žák, horkokrevný mladík a talentovaný pilot Karel Vojtišek. V cizí zemi s jiným jazykem i zvyky se Franta a Karel stali nejlepšími přáteli.

Sloužit v Britském královském letectvu znamenalo každý den nasazovat život, přesto se českoslovenští piloti nemohli dočkat, až budou moci vystartovat proti nepříteli. Když k tomu konečně došlo, začala si smrt vybírat i mezi nimi. Tehdy také Sláma ve sluchátkách slyšel, jak jde Vojtišek se svým Spitfirem v plamenech k zemi. Přesto nevěřil, že by se jeho kamarád z mise nevrátil. A Karel ho neklamal. Seskočil padákem a na letišti dorazil druhý den ráno celý šťastný. Já jsem spad na jednu ženskou a příšerně jsem se do ní zamiloval, sděloval nadšeně Slámovi. František mu jeho první opravdickou lásku ze srdce přál: netušil, že po osudovém setkání s Angličankou Susan nebude už nic jako dřív. Režie: Jan Svěrák. Hrají: Ondřej Vetchý, Kryštof Hádek, Tara Fitzgerald, Zdeněk Svěrák, Jan Svěrák, Filip Renč

MÁTE JIŽ ZAPLACENÝ 2006 VĚSTNÍK \$25?

Stranické rádio KSČM, HALO FUTURA, prý zahájilo svoje vysílání v červenci 2005 internacionálou a úryvky z projevu Vladimíra Iljiče Lenina. Komunisté nám tak názorně předvedli, k čemu se hlásí - k Leninovi, a tedy i k jeho zhoubné ideologii - leninismu. Víc než deset let po rozpadu morálně a ekonomicky zdevastovaného Leninova dítko - Sovětského svazu - věru podivné to vypořádání se se zločinnou minulostí. Nebo nám chtějí soudruzi opakovat pohádky o "socialistickém humanismu" soudruha Lenina?

Podívejme se na názory soudobých historiků na Lenina a na některá historická fakta. Profesor Igor Lukeš z Bostonské univerzity charakterizuje Lenina a leninismus bez braní si "vědeckých servitků". V knize Pavla Palečka: Exil a politika, říká zcela otevřeně: "Leninismus nepředstavuje žádnou teorii o světě. Vladimír Iljič byl gauner a masový vrah. Jeho jedinou vášní v životě bylo získat moc. Obrovské ztráty na životech v sovětském Rusku během jeho života se ho netýkaly ani v nejmenším. Shodou mnoha náhod se prorval k politické moci. Výsledkem byl Gulag, Stalin a desítky miliónů mrtvol. Z leninismu do dnešních dnů nezůstává udržitelného vůbec nic. Proto je překvapující, že se k Leninovi hlásí v České republice nejen extremisté a staří bolševici, ale i parlamentní politické strany."

Lenin stál u zrodu snad největších zvěrstev v historii lidstva. Přesto, dokonce na Západě, bylo donedávna slyšet hlasy, které jedním dechem odsuzovaly stalinismus, ale vyzývaly k návratu k "leninskému humanismu". Když byl nositel Nobelovy mírové ceny soudruh Michail Gorbačov u moci a obával se, že z něho jeho pochlebníci udělají další "kult osobnosti", okřikoval je: "Proč stále citujete z mých projevů? To nemáte dost vhodných citátů z Lenina?" Jestlipak je oddaným leninistou ještě dnes?

Za vlády Lenina vypukl ve městech, zejména v Petrohradu, hladomor. Lenin nařídil zkonfiskovat veškeré potraviny z širokého i dalekého venkova. Kdo odmítal vydat poslední trochu mouky, kterou měl pro svoji rodinu, byl zastřelen. Hokynáři, kteří prodávali zbytky svých skromných zásob (bylo to jejich povolání) byli střílení na Leninův rozkaz po desítkách. Potraviny byly přidělovány jen stoupencům bolševické revoluce. Těm, co váhali, Lenin vzkázal: "Nedáme jíst!" A kontrarevoluce tak byla v Petrohradu zkrocená. Stejně leninské metody jsou dodnes uplatňovány na Kubě, v Severní Koreji, v některých provinciích Číny a v jiných "baštách" komunismu.

Podívejme se, jak to bylo s Leninovým "humanismem" při vyvražďování nezletilých dětí:

Mnohokrát jsem slyšel názor, že carismus svrhli bolševici. Na únorovou revoluci v roce 1917, která donutila cara Mikuláše II. k abdikaci, která byla v podstatě spontánní revolucí republikánskou a demokratickou, revolucí "buržoazní", jak ji v pejorativním smyslu toho slova říkali komunisté, se málem zapomnělo. Bolševici carismus nesvrhli, ti jen zničili zárodek demokracie v Rusku a internovaného cara a celou jeho rodinu vyvraždili.

Bývalý car a carevna, se svými čtyřmi nezletilými dcerami, třináctiletým synem, osobním lékařem, služebníky, dokonce i psíkem byli chladnokrevně, bez jakéhokoli soudu zavražděni bolševiky v Jekatěrinburku na Uralu (v komunistické éře zvaném Sverdlovsk). Stalo se tak v noci z 16. na 17. července 1918, tedy osm měsíců po bolševické "Říjnové revoluci", za souhlasu Lenina, který byl v té době nejmnocnějším mužem v bolševiky ovládané části Ruská.

Bolševici začali svoji revoluci až onoho pověstného 7. listopadu 1917. To však už nebyla revoluce proti carovi a jeho vládě, ale proti prozatímní vládě, které předsedal eser (SR - socialistický revolucionář) Alexandr Fjodorovič Kerenskij. V poměrně demokratických volbách 12. listopadu 1917, které vypsal ještě Kerenského vláda, zaznamenali totiž bolševici zdrcující porážku: ze 707 křesel v parlamentu měli eseri obsadit 370, bolševici jen 175. Rozčilený Lenin se zachoval opravdu "leninsky", když prohlásil: "Jen padouši a idioti si mohou namlouvat, že proletariát musí získat nejprve většinu v měšťáckých volbách a teprve potom se může pokusit strhnout na sebe moc" (H. Andic: Cestou teroru). Když se zvolené národní shromáždění sešlo 5. ledna 1918 v Petrohradu ke svému prvnímu zasedání, zbolševizovaní vojáci a námořníci petrohradské posádky pod vedením Leninovy stranické gardy právě zvolený parlament rozehnali. Lenin měl pohotově připraveny náhradní parlament: delegáty dělnických a vojenských rad (sovětů). Tedy jakési "akční výbory", jak jsme je

poznali v československé verzi v osmačtyřicátém. To, co následovalo, bylo pouze organizované lupičské tažení po zuby ozbrojených band, kterým ideologicky a organizačně nesjednocení liberálové, rozhádání socialisté jiného ražení a zbytek monarchistů nemohli úspěšně čelit.

Události šly po sobě následovně: Únorová revoluce zvítězila v Petrohradu 28. února 1917 (podle ruského kalendáře) a téměř bez krveprolití. Car podepsal svoji abdikaci 2. března 1917. Carská rodina byla internována ve svém sídle Carskoje Selo a zvláštním výborem Dumy (carem rozpuštěná rada, která se odmítla rozejít) bylo vyšetřováno, zda se nedopustila velezrady a nespolupracovala s Němci. Vyšetřování nepřineslo žádné důkazy, které by potvrdily toto, od počátku pochybné, nařčení. Lenin se vrátil do Ruska ze švýcarského exilu 3. dubna 1917, šest týdnů po únorové revoluci, v pověstném zaplombovaném vagónu se značnou finanční podporou z Německa. 31. července 1917 byla internovaná carská rodina převezena za osobního dohledu Kerenského z Carského Sela do Tobolska na Sibiři. 7. listopadu 1917 zahájili bolševici "Říjnovou" revoluci proti prozatímní vládě. Po ovládnutí moci se noví mocipáni obávali, že by někdo mohl cara v odlehklém Tobolsku osvobodit, a tak byla carská rodina převezena do Jekatěrinburku v dubnu 1918 (E. Radzinsky: The Last Tsar).

Vyvraždění carovy rodiny a všech Romanovců plánovali bolševici už od počátku své revoluce, aby zabránili případným pokusům o restauraci monarchie. Z těchto důvodů také neuskutečnili původně plánovaný divadelní proces s Romanovci; žádný revoluční tribunál by si netroufl popravit malé děti.

Když se protibolševická vojska, tzv. Lidová armáda, spolu s oddíly čs. legionářů blížily k Jekatěrinburku, bolševici zpanikařili. Místní bolševický výkonný výbor poslal do Moskvy telegram Sovětu lidových komisařů s dotazem, co se má stát s carskou rodinou, a s návrhem, aby byla postřílena. Ústřední výkonný výbor, nejvyšší instituce sovětského státu, dal k vyvraždění rozkaz. Devět dnů po vraždě carské rodiny vstoupily do Jekatěrinburku oddíly čs. legionářů, vedené praporčíkem Čilou.

Nebylo to tedy svévolné rozhodnutí regionálního uralského výkonného výboru, jak mnozí historikové dlouhá léta tvrdili, aby vina za vraždu carových dětí nepadla na Lenina. Spisovatel Geli Rjabov po průzkumu bolševických archívů našel patřičné dokumenty, ve kterých je sice zaznamenáno, že Lenin varoval Ústřední výkonný výbor, že "vražda dětí by zanechala skvrnu na ruské revoluci a silně ji zkompromitovala v očích světa", ale při konečném hlasování "hlasoval pro popravu". O tom, že bylo o vyvraždění Romanovců rozhodnuto z ústředí, nasvědčuje i skutečnost, že v ty dny byly zavražděni i ostatní příslušníci bývalého vládnoucího rodu (včetně nezletilých dětí), kteří byly vězněni na různých místech Ruska.

Vražda byla provedena komisařem Jurovským, příslušníky státní policie Čeka a ru-doarmějci v sklepní místnosti domů Ipatevových, ve kterém byla carská rodina před vyvražděním vězněna (podle některých zdrojů byli v době poprav v domě přítomni maďarští komunisté Béla Kun a Imre Nagy v oddílu tak zvaných "lotyšských střelců"). Pozůstatky carské rodiny byly nalezeny teprve v roce 1970 v soukromé akci spisovatele Rjabova (Los Angeles Times, 13. dubna 1989 a NY Times, 1. září 1995) a spolehlivě identifikovány teprve po pádu komunistického režimu (E. Radzinsky: The Last Tsar, Doubleday, 1992).

V České republice je hodně těch, kteří by z mnoha důvodů byli rádi, aby se na zločiny komunistů rychle zapomnělo. Budeme je však všem stále připomínat, podobně jako jsou připomínány zločiny nacismu.

Nezapomeňte, že Valná hromada Sokola Sydney bude v neděli 2. dubna 2006 ve 14.00 hodin v sokolském Národním domě ve Frenchs Forest. Přejete-li si oběd od 12 hod. musíte si ho předem objednat na 0410 413 093 nebo 4987 4767.

Odcházel, aby se vrátili

Barbara Masin

(Autor: Ondřej Němec, Lidové Noviny)

PRAHA 15. listopadu 2005 Barbara Masin přijela do Prahy představit knihu *Odkaz - Pravdivý příběh bratří Mašinů*. Je dcerou Josefa Mašína, jednoho z trojice mladíků, kterým se povedlo v roce 1953 za dramatických okolností projít do západního Berlína.

LN Jak se liší vaše pojetí příběhu skupiny bratří Mašinů od toho, jež představil vloni v knize „Zatím dobrý“ Jan Novák?

Základní rozdíl je v tom, že Jan Novák vycházel z rukopisu, který můj otec sepsal v roce 1957, tedy čtyři roky po útěku, a také

čerpal z kontaktů s lidmi zde v České republice. Já, když jsem začala v roce 2001 psát, jsem vyšla ze vzpomínek mého otce a mého strýce. Také jsme se ale vypravili do východního Německa, kde jsme se setkali jak s rodinami, které pomáhaly pěti na útěku, tak s členy tehdejší Volkspolizei i agentem CIC, jenž po úspěšném útěku mého otce vytěžoval. Mluvila jsem ovšem taktéž se svou tetou, žijící v Čechách, i s dalšími zdejšími lidmi, a samozřejmě jsem studovala v amerických, německých i českých archivech - zajímalo mě také, co tehdy psala média.

LN Vy jste historička?

Studovala jsem historii, ale neabsolvovala jsem. Ostatně, při psaní knihy jsem také s mnoha historiky mluvila - výzkum před samotným psaním trval celý rok. Chtěla jsem ukázat příběh z obou stran, protože dosud byl podáván pouze z pohledu těch pěti a jako dobrodružství. Já jsem se snažila případ zasadit do historického a politického kontextu. Bylo to přece nanejdůležitější podivné: na pět mladíků se čtyřmi pistolemi nastoupilo čtyřiaadvacet tisíc policistů.

LN Zdá se mi také, že v nejdiskutovanějších pasážích, například při zastřelení ozbrojeného pokladníka, se už dopředu snažíte vyvrátit případné námitky.

Samozřejmě, že jsem ve své knize chtěla odpovědět na otázky lidí, proto jsem ji psala.

LN Janu Novákovi se „Zatím dobrý“ anglicky vydat nepovedlo, jak je to s vaší knihou?

Již brzy v Americe vyjde, český nakladatel byl ovšem rychlejší.

LN Takže příběh bratří Mašinů není jen českou záležitostí?

Jan Novák pojal příběh spíše jako ságu tří generací jedné rodiny. Jádrem mé knihy byl odkaz Josefa Mašína staršího, totiž boj za svobodu - což je zásadní téma bezpochyby i v Americe.

LN Jak vnímáte rozpor mezi Josefem Mašínem starším a skupinou jeho synů? Zatímco on se při odboji snažil pomáhat ostatním lidem, jeho synové a Milan Paumer v konečném důsledku, přestože jejich cíl byl původně jiný, pomohli pouze sami sobě.

Rozdíl byl v tom, že můj dědeček měl vojenský výcvik a přísun zbraní, zatímco můj otec a strýc byli bez výcviku a zbraně si museli opatřit přepady policejních stanic. Navíc na rozdíl od válečného odboje zůstávali *poděbradští mladíci* pouze velmi malou skupinou - také proto, aby nedošlo k prozrazení.

LN Při prvním pokusu o získání zbraní skupina použila taxikářské auto. Jeho řidič pak strávil rok ve vězení - litovali váš otec a strýc tohoto člověka?

Svážali ho a řekli mu, aby se nerozvazoval, jinak bude mít problémy. Bohužel je neposlechl.

LN Krátce po úspěšném útěku čeští mladíci zjistili, že s návratem do vlasti, kde chtěli bojovat za svobodu, to nebude tak žhavé. Jaké to pro ně bylo rozčarování a jak to změnilo jejich vztah ke Spojeným státům?

Oni odcházeli, aby se vrátili - jako to udělali všichni ti stateční muži na začátku druhé světové války. Bohužel to dopadlo jinak, i když rozhlasové stanice vytvářely dojem, že válka je na spadnutí.

LN Nepřipustili nikdy, že ozbrojené svržení komunistického režimu byl omyl?

Ne, zastávají názor, že je to stejný typ režimu jako německý fašismus - s tím rozdílem, že teror již nevycházel od cizinců, ale od vlastních lidí.

LN Mladí Mašini dostali po válce od prezidenta Beneše vyznamenání, vy se ovšem o něm příliš obdivně nevyjadřujete.

Cílem činnosti Mašinů nikdy nebylo obdržet vyznamenávání. Beneš nebyl vůdčí osobností jako Masaryk, spíše byl českou obdobou Chamberlaina.

LN Kriticky se vyjadřujete také o prezidentu Havlovi - jde o osobní nevraživost ještě z dob studií, kdy se s ním Ctirad a Josef Mašínové setkali, či o důsledek toho, že se od něj nedočkali ocenění.

Opravdu nejde o nějaké metály. Otec a strýc se domnívají, že v roce 1989 Havel prodal národ - dohodou s Čalfou. Ta byla základem pro právní kontinuitu s bývalým komunistickým režimem. Po válce jistě nebyli všichni nacisté potrestáni, ale Norimberský proces ukázal vůli potrestat je. K ničemu takovému v Československu po roce 1989 nedošlo.

LN Nenahrává ale vaše porovnávání věznění vaší babičky v 50. letech a Václava Havla v 70. letech nakonec především relativizacím současných komunistů?

Nevím, čím by jim to mohlo nahrávat.

Ondřej Horák, Lidové Noviny

Evropský soud odmítl stížnost sudetských Němců na Česko

Evropský soud pro lidská práva odmítl stížnost 90 sudetských Němců, kteří si stěžovali na konfiskaci svého majetku nebo majetku svých předků na základě dekretů prezidenta Edvarda Beneše a chtěli získat náhradu. Soud 13. prosince označil stížnost za nepřijatelnou, jak o tom informoval ČTK mluvčí ministerstva spravedlnosti Petr Dimun.

Podle ministerstva spravedlnosti a některých právníků jde o průlomový verdikt. „Jestli je to tak, dokážu si představit, že je to pro stranu sudetských Němců nemilé překvapení,“ řekl TV Nova rakouský právník a obhájce stěžovatelů Thomas Gertner. Podle Novy existuje pro stěžovatele ještě jedna cesta. a to přes americké soudy. Právníci jsou ale skeptičtí.

„Další stěžovatelé pochopí, že nemá smysl domáhat se náhrady svého majetku tímto způsobem,“ řekl Nově k rozhodnutí soudu pro lidská práva Vladimír Balaš z Ústavu státu a práva Akademie věd ČR.

Sudetští Němci napadli především to, že ČR neuznala bezprávi způsobené konfiskacemi a neposkytla náhradu za zabavený majetek. Podle Dimuna se Evropský soud pro lidská práva zabýval zejména tím, zda autoři stížností vyčerpali prostředky, jež měli k dispozici v Česku, a zda je stížnost slučitelná s Evropskou úmluvou o lidských právech.

„Soud ve Štrasburku poznamenal, že žádný ze stěžovatelů nevznese restituční nároky a neobrátil se na ústavní soud v případě neúspěchu v řízení před správními orgány a obecnými soudy,“ uvedl Dimun. Soud pro lidská práva tak nemohl předjímat výsledek případných vnitrostátních žalob a ústavních stížností.

Soud podle Dimuna také konstatoval, že námitky autorů stížností nejsou slučitelné s úmluvou o lidských právech. O majetek přišli konfiskací po druhé světové válce, tedy dlouho před tím, než úmluva začala v Česku platit. Úmluva sama nezaručuje právo znovu nabýt vlastnictví, dodal Dimun.

V prosinci 1945 odhadli českoslovenští představitelé hodnotu vyvlastněného německého majetku na 300 miliard korun. Historik Ján Mlynárik ale tvrdí, že sudetští Němci nechali v Československu majetek za 800 miliard československých korun.

Pojem Benešovy dekrety se užívá pro soubor právních norem z let 1940 až 1945. Němců a Maďarů se týkaly mimo jiné dekrety o konfiskaci majetku a půdy. Podle kritiků jsou dekrety nepřijatelné, neboť jejich uplatnění vycházelo z principu kolektivní viny. Česká strana chápání dekretů jako kolektivní odplaty odmítá. Z odsunu a vyvlastnění byli vyjmuti antifašisté i německé a maďarské oběti nacismu.

Letos v srpnu česká vláda symbolicky ocenila zásluhy někdejších československých občanů německé národnosti, kteří aktivně vystupovali proti hitlerovskému režimu, zůstali loajální republice a po osvobození byli různým způsobem postiženi. Vyjádřila politování nad tím, že poválečný režim jejich zásluhy neuznal, a omluvila se za způsobená příkoří. Vyčlenila 30 milionů korun na projekty, které zdokumentují osudy těchto lidí. Vstřícné gesto nebylo spojeno s individuálním finančním odškodněním.

ČTK

Český šok *lidovky.cz*

Irka: Češi jsou recesisti

Nesmírně oceňuji váš smysl pro humor, pro recesi, nadsázku, absurdno.

16. října 2005. Osobně jsem v Česku poznala mnoho chytrých, vzdělaných a dobrosrdečných lidí, z nichž se stali mí přátelé. Nesmírně oceňuji váš smysl pro humor, pro recesi, nadsázku, absurdno. Nebojíte se objevovat vše nové, jsem nadšená z toho, s jakou vervou se pouštíte do nejruznějších experimentů.

Jako člověku, který se téměř celý život věnuje performingu, mi tyto vaše sklony pochopitelně vyhovují. Můj kolega a já jsme u vás také již několikrát vystupovali a musím říct, že tolik pochopení pro alternativní kulturu jsem ani nečekala. O to víc teď prožívám všechny zprávy kolem rozehtaného CzechTeku.

Víte, já nevěřím, že váš premiér neví, kdo jsou lidé, kteří poslouchají taneční hudbu. Vidím za tou monstrózní policejní akcí něco víc - a o to je to horší.

Mí přátelé a já jsme přesvědčeni, že premiér má strach ze samostatně uvažujících lidí, ze kterých své voliče udělá jen stěží. Není žádné tajemství, že techno poslouchají mladí lidé, kteří pracují, většinou však studují střední nebo vysokou školu. Jsou to velmi inteligentní lidé, budoucí elita národa v pravém slova smyslu.

Snahy udělat z nich flákače a povaleče, kteří nedělají nic než strašný rámus a berou drogy, je mají poškodit. A znevážit jejich názory. Tohle nesmíte za žádných okolností dopustit!

Až půjdete příště k volbám, dobře si rozmyslete, kdo vás bere jako partnera k diskusi a kdo ke zvolení potřebuje pouze stádo hloupých, jimž může naslibovat cokoli. Bojím se o vaši svobodu, nenechte si ji vzít.

Patricia Cowley

Američanka: Maskujete svou nejistotu

Udivuje mě, kolik peněz jsou Češky schopné vydat za kosmetiku.

7. října 2005. Neustále si stěžujete, že máte málo peněz, a přitom dokážete vydat hodně vysoké částky za nesmyslně drahé věci. Udivuje mě například to, kolik peněz jsou Češky schopné vydat za kosmetiku.

Studentka, jejíž měsíční příjem není ani pět tisíc korun, si klidně koupí mejkap za osm set. Vaše posedlost po upraveném zevnějšku je podivuhodná. Některá děvčata by tady nejspíš nešla nenamalovaná ani do supermarketu pro rohlíky. Dokonce znám i jistou dívku, která se prý nenalíčená nikdy neukázala ani svému příteli. Když jsem jí dala najevo své překvapení, ujistila mně, že na tom není nic divného, protože se tak prý tady v Čechách chová valná většina žen.

Takový přístup je mi na míle vzdálený. K partnerství přece patří naprostá důvěra a intimita. Tak proč se před svým drahým schovávat pod mejkap? Možná si tím nánosem líčidel budujete ochrannou bariéru před okolním světem nebo maskujete svou nejistotu. Tím se dostávám k další vaší typické vlastnosti. Podle mně jste málo sebevědomí, chováte se nejistě i v běžných denních situacích.

Navštívila jsem v Čechách se svou americkou kamarádkou jednodenní hrnčířský kurs, což bylo velmi zábavné. Myslím si ale, že naše české kolegyně si při tomto kursu moc zábavy neužily. Jako by měly neustále strach, že něco zkazí a budou všem pro smích. Byly neprůbojné, na nic se vedoucího lektora neptaly a styděly se, že neuspějí. Zkuste si víc věřit a užívat života.

Marya Wheel

Ukrajinka: Umíte poprosit a poděkovat

Jsem doslova unešená a rozhodnutí začít tu studovat v žádném případě nelituji.

7. října 2005. Možná to o sobě ani nevíte, ale jste mnohem kultivovanější než Ukrajinci. Přinejmenším v tom, že umíte poprosit a poděkovat.

Ale zase jste mnohem méně družní a lhostejnější. U svých spolužáků jsem si toho všimla hned - oni samozřejmě mají spoustu koníčků, často třeba sportují, ale i když se díky sportu více spráteli, každý se stejně nejvíc stará sám o sebe.

Mě naštěstí mezi sebe přijali dobře, ale jednu zkušenost, která mě moc mrzí, přece jen mám. Jedna z dívek, se kterou jsem se tu sprátelila trochu víc, mě chtěla pozvat k sobě domů a její rodiče nic nenamítali do chvíle, než zjistili, odkud jsem.

Zvláště tatínek poukazoval na to, že pocházím ze země, kde je velké množství chudých a nevzdělaných lidí, kteří se často žijí nepoctivě. Přesvědčil i svou ženu a rodiče dceři nakázali, že mě k nim domů vzít nesmí, protože bych jim tam mohla něco ukrást.

Chudák holka potom nevěděla, jak mi to má říct. Nakonec jsme si o tom rozumně popovídaly a já vím, že ona je moc hodná a žádnou vinu nenese, ale chování jejích rodičů se mě dotklo.

Leona Pelecynová

CVIČENÍ PRO DĚTI v sokolském Národním domě

15.30-16.30 hod. vždy v sobotu: 8. a 22. dubna,

6. a 20. května, 3. a 17. června

Volejte Jane 0438 014 125

SOKOLSKÁ RESTAURACE V NAŠEM NÁRODNÍM DOMĚ

JE OTEVŘENA KAŽDOU SOBOTU OD 18 DO 22 HODIN

A KAŽDOU NEDĚLI OD 12 DO 16 HODIN.

**NABÍZÍME ČESKÁ A SLOVENSKÁ JÍDLA – ZÁKUSKY JSOU
NAŠE SPECIALITA. VŠE SI JE MOŽNO ZAKOUPIT I PRO
ODNESENÍ DOMŮ. PROSTORY MAJÍ KLIMATISACI VČETNĚ
ODDĚLENÉ MÍSTNOSTI PRO SVATBY A JINÉ SOUKROMÉ
OSLAVY. VELKÉ BEZPLATNÉ PARKOVIŠTĚ. VELKÝ VÝBĚR
NAŠICH PIV I MINERÁLNÍCH VOD. SLEVA PRO ČLENY
SOKOLA A PRO STUDENTY.**

MÍSTA SI JE NUTNO PŘEDEM RESERVOVAT NA:

4987 4767, MOB 0410 413 093,

V SOBOTU A V NEDĚLI NA 9452 5617

THE THIRTY YEARS' WAR AND THE BAROQUE

17th and 18th centuries

Symbolising the invisible forces of human life, the angel is a mediator between the human world and the source of all life. Angeles in Greek signifies a messenger. The angel is the sign of inspiration and protection but also of punishment. The guardian angel is also taken to be the custodian of the house and as such is often depicted in the form of a cherub, i.e. a child's head between a pair of wings.

The reign of the new Bohemian king Frederick was cut short by a major battle fought on the White Mountain, a hill near Prague, on November 8, 1620. As the Bohemian Estates lost, Frederick had to flee and the rule returned to the Habsburgs who in vengeance had twenty seven leading Bohemian nobles and other prominent figures of the revolt publicly beheaded in Prague's Old Town Square on the day of the summer solstice of the next year, i.e. June 21, 1621.

THE BATTLE ON THE WHITE MOUNTAIN

THE PUBLIC EXECUTION ON THE OLD TOWN SQUARE

The Thirty Years' War that the Bohemian Revolt triggered together with Counter-reformation characterised by forced re-Catholicisation resulted in many people leaving the country.

The best-known and most important figure among the exiles was Johann Amos Comenius, the last bishop of the Unitas Fratrum and Europe's great educator. However, the most forceful of his writings is *The Labyrinth of the World and the Paradise of the Heart* written in 1623.

ZELENÁ HORA ("GREEN MOUNTAIN"), DESIGNED BY GIOVANNI SANTINI

Associated closely with the Counter-reformation in Bohemia is the last of the great European art styles, the *Baroque*. A unique feature of the Bohemian Baroque architecture is the so-called Baroque Gothic, which masterfully blended the two great styles. Its sole representative was its author, *Giovanni Santini Aichl*, an architect of genius hailing from an Italian family settled in Bohemia. The most famous of his several pilgrimage churches was built on the Zelená Hora ("Green Hill") at Zámek nad Sázavou.

Foto: Pavel Ott

Na této a následující straně přetiskujeme další panel z výstavy „Krásy a taje ČR“. Postupně uveřejníme i zbývající 2 panely této významné výstavy.

The most exquisite specimens of the Baroque architecture also include the *Château of Kromeriz* (Kremsier) with its magnificent *Flower Gardens*, and an unusual project integrating landscape and architecture, the compound of a spa and a hospital church at Kuks.

The son of the Austrian Empress *Maria Theresa* was crowned Holy Roman Emperor as *Joseph II* who in 1785 following the demise of his father, Francis I of Lorraine, became a co-regent of the Habsburgs' central European monarchy. Influenced by the upcoming *Age of Enlightenment*, he introduced numerous reforms that were to be of vital importance for the further development of the Czech lands.

BAROQUE COLUMN, OLOMOUC

1687

ST. JOHN POMUCEN
(JAN NEPOMUK)

1730

THE CHATEAU OF KROMERIZ AND
FLOWER GARDENS

KLEMENTINUM LIBRARY

1751

1756 - 1763

Isaac Newton formulates
the Theory of gravitation

Peak of Baroque
architecture

First volume of the French
Encyclopaedia published

Seven Years War waged
over European and
colonial territories

Don't Mess With Senior Citizens

An older lady gets pulled over for speeding...

Older Woman: Is there a problem, Officer?

Officer: Ma'am, you were speeding.

Older Woman: Oh, I see.

Officer: Can I see your license please?

Older Woman: I'd give it to you but I don't have one.

Officer: Don't have one?

Older Woman: Lost it, 4 years ago for drunk driving.

Officer: I see... Can I see your vehicle registration papers please.

Older Woman: I can't do that.

Officer: Why not?

Older Woman: I stole this car.

Officer: Stole it?

Older Woman: Yes, and I killed and hacked up the owner.

Officer: You what?

Older Woman: His body parts are in plastic bags in the trunk if you want to see.

The Officer looks at the woman and slowly backs away to his car and calls for back up. Within minutes 5 police cars circle the car. A senior Officer slowly approaches the car, clasp his half drawn gun.

Officer 2: Ma'am, could you step out of your vehicle please!

The woman steps out of her vehicle.

Older woman: Is there a problem sir?

Officer 2: One of my officers told me that you have stolen this car and murdered the owner.

Older Woman: Murdered the owner?

Officer 2: Yes, could you please open the trunk of your car, please.

The woman opens the trunk, revealing nothing but an empty trunk.

Officer 2: Is this your car, ma'am?

Older Woman: Yes, here are the registration papers. The officer is quite stunned.

Officer 2: One of my officers claims that you do not have a driving license.

The woman digs into her handbag and pulls out a clutch purse and hands it to the officer.

The officer examines the license. He looks quite puzzled.

Officer 2: Thank you ma'am, one of my officers told me you didn't have a license, that you stole this car, and that you murdered and hacked up the owner.

Older Woman: Bet the liar told you I was speeding, too.

A little old lady answered a knock on the door one day, only to be confronted by a well-dressed young man carrying a vacuum cleaner.

"Good morning," said the young man. "If I could take a couple minutes of your time, I would like to..."

"Go away!" said the old lady. "I haven't got any money" and she tried to close the door. Quick as a flash, the young man wedged his foot in the door and pushed it wide open.

"Don't be too hasty!" he said. "Not until you have at least seen my demonstration." And with that, he emptied a bucket of horse manure all over her hallway carpet.

"If this vacuum cleaner does not remove all traces of this horse manure from your carpet, Madam, I will personally eat the remainder."

"Well," she said, "I hope you've got a good appetite, because the electricity was cut off this morning."

„SOKOL SYDNEY LTD“ (nic nevynechávat ani nepřidávat) na šeku nebo „Money Order“ je teď jediný „Payee“ australským bankám přijatelný. Prosíme používejte jen tento název pro všechny platby.

Od smrti nejznámějšího českého loupežníka Babinského uplynulo 126 let [30-07-2005]

Autor: Zdeňka Kuchyňová 30/7/2005 radio.cz

Nejznámější český loupežník Václav Babinský je stále živou legendou. Prvního srpna uplyne od jeho smrti už 126 let. Na sklonku života se téměř jako čtyřiaosmdesátiletý poctivě živil jako zahradník v ženském klášteře v Praze-Řepích. Pohřben je tam na dnes už neužívaném vězeňském hřbitově. K pomníku mu tam lidé dosud nosí květiny a zapalují u něj svíčky, třebaže hrob už čas srovnal se zemí. Více už Zdeňka Kuchyňová.

Václav Babinský, olejomalba neznámého autora z 19. století (Muzeum města Brna)

Před lety prý byla u pomníku Babinského ještě měděná tabulka, z níž bylo možné vyčíst něco o jeho životě. Kdosi ji prý ale ukradl, říkají místní lidé, kteří ochotně ukazují zájemcům jeho hrob. Legendu z Babinského udělala až lidová tradice, zvláště kramářské písně, dávno potom co skončil s loupežnickou živností.

Podle všeho byl Babinský jen tuctovým zločincem. Kolem roku 1830 dal dohromady loupeživou bandu a přepadával pocestné. Zatkl ho v lednu 1832 rychtář v obci Kuří Vody, když se mu prokázal falešným pasem. Navíc jeho milence vypadly dvě nabitě bambitky. Při zatýkání prý Babinský kousl rychtáře do prstu a zranil dva biřice. Po čtyřech měsících vazby uprchl. Později přepadl v Horní Kamenici pláteníka, kterého ubodal nožem, oloupil a pak utekl do polské Lodže. Dopaden byl na podzim 1835, když přišel navštívit své příbuzné na Litoměřicko. Všeobecně se v procesu očekával trest smrti, ale svědci ho většinou nepoznali, uvedla Miroslava Menšíková z brněnského hradu Špilberk.

„Existuje publikace Karla Novotného z roku 1922, která se jmenuje Babinský. On tam uvádí, že známý historik Václav Vladivoj Tomek, který byl současně právníkem a jako mladičkář byl u toho procesu, vzpomínal na to, že řada soudců do poslední chvíle nevěřila ve vinu Babinského a byla proti trestu. Takže on byl velice mazaný a proto nedostal trest smrti, ale dvacet let na Špilberku.“

Věznice na Špilberku

Na Špilberk přišel roku 1841 a také tady měl štěstí. Zdejší věznice se totiž později zrušila a začalo stěhování vězňů. Babinský byl přepraven vlakem do věznice v Kartouzích u Jičína. Tehdy to byla nová moderní věznice, která slouží dodnes a je známá jako Valdice. Ve vězení se Babinský choval vzorně, dokonce vězňům předčítal modlitby při nedělní mši. Stal se také ošetřovatelem nemocných vězňů a při tom poslouchal jejich příběhy. Vypráví se, že ze Špilberku uprchl, ale to podle Miroslavy Menšíkové není pravda. Kniha špilberských vězňů zmiňuje jen jeho předchozí útoky a podává i jeho charakteristiku, že je tělesně zdravý, ale jinak velmi nebezpečný člověk.

„Je velmi zchytralý a podnikavý. Dvakrát se pokusil o útěk vylámaním způsobem životu nebezpečným z velké výšky a jiné naváděl.“ To je citace z té kmenové knihy špilberských vězňů. Ale nebyl to útěk ze Špilberku. To už si tady utvořili takovou krásnou

legendu průvodci a různé publikace, protože Babinský byl velmi populární. Když byl Babinský v pětadesáti propuštěn, snažil se zůstat ve službách věznice, což se mu nepovedlo. Na doporučení kongregace milosrdných sester však byl umístěn do kláštera v Řepích u Prahy, kde pracoval jako zahradník. Prý se hrozně rozčiloval, když mu něco ukradli a nadával, jak je svět špatný. Přestavenou kláštera byla svého času hraběnka s řádovým jménem sestra Charitas.

Špilberk

Podařilo se najít její paměti, kde její příbuzná popisovala, že byla u tety v klášteře a tam se k ní přišoural stařeček, který si stěžoval, že mu někdo ukradl jahody a to měl být právě Babinský. Ten si brzy získal důvěru jeptišek. Údajně se prý podíval na zdejší mříže a řekl, že by je přeřezal každý břídl. Jeptišky je pak na jeho radu nahradily těžkými dubovými okenicemi.

"Ony prý ho posílaly na vyřizování různých záležitostí do Prahy. Měl oblíbené hospůdky a tam prý za pivo vyprávěl svoje historky. A když mu došly, tak si kupoval různé kramářské písně, přečetl si je a pak to vyprávěl jako svoje zážitky."

Kdo ví, které zážitky jsou tedy pravdivé, které vypůjčené a které jenom fantazie. Babinský se také prý docela rád nechal na stará kolena fotografovat a dochovaly se dvě fotografie. Na Špilberku je pak obraz namalovaný podle jedné z nich na plechu a Babinský tu vypadá jako úctyhodný kmet.

Jó, za bolševika to se nám žilo...!?

Mléko za necelé dvě koruny, máslo za deset, hovězí za 24 korun, pivo za korunu čtyřicet, kino za šest. Jó, to byly časy! Také si to občas řeknete, když v obchodě prakticky "za nic" necháte pětistovku a taška ani není plná? Ale bylo opravdu kdysi, za bolševika, tak levně, jak se nám to dnes jeví? Pohled na ceny z roku 1965 je až nostalgicky úsměvný: kilo chleba za 2,60, mouka 3,20, kilo eidamu 19, litr bílého vína za 17... To se to tenkrát žilo, říkáte si možná. Jenže! Průměrný měsíční plat byl tehdy pouhých 1 493,- korun hrubého, zatímco v roce 2003, z kterého jsou zatím poslední kompletní statistické údaje už 16 917,- Kč a letos už průměrná mzda v Česku přeskočila hranici 18 tisíc. A tak jsme vzali kalkulačku a počítali. Postup byl vcelku jednoduchý. Průměrný plat byl v roce 2003 více než jedenáctkrát (přesně 11,3x) vyšší než před čtyřiceti lety. Stejným číslem jsme proto vynásobili tehdejší ceny. A? Tak to je šok! Kilo kávy v roce 1965 stálo 180,- korun, což po přepočtení k dnešnímu průměrnému platu odpovídá 2 040,- korunám! Ve skutečnosti je to ale pouhých 67,50! Takže tehdejší ceny by dnes vypadaly v obchodech takto: Chléb 29,50 Kč (skutečná cena je 15,60), mouka 36,- Kč (skutečná 9,-), eidam 215,- Kč (skutečná 109,-), litr bílého vína 193,- Kč (skutečná 61,50). Ještě stále si myslíte, jak bylo tenkrát úžasně levně? A to nemluvíme o tom neuvěřitelně "širokém" výběru... Možná už si to ani nepamatujete, mladší to nezažili: jogurtů nebylo padesát druhů - dva byl tehdy úspěch. Kvalitní maso bylo nedostatkové zboží, taková šunka také nebyla úplně každý den. A banány, dámské vložky nebo toaletní papír se daly sehnat jen "pod pultem". "Ale pivo bylo — a určitě bylo i levnější!" namítnete možná. Jenže čísla mluví jasně: tehdy stálo lahvové pivo 1,40, dnes by tedy vyšlo na 16,- korun. V obchodech ho přitom v průměru pořídíte o polovinu levněji. Ani rum nebyl nikterak levný. V roce 1975 jste flašku koupili za 65,- korun, což odpovídá 477,- Kč. Za tuhle sumu už dnes pořídíte hodně, ale hodně kvalitní whisky a ten rum zůstal ve stejné výši.

Vydejme se ale z Jednot do obchodů s textilem. Jak dopadlo srovnání tady? Dámský zimní vlněný plášť stál před čtyřiceti lety 440,- korun. To je po přepočtu na dnešní poměry 4 986,- Kč. Ve skutečnosti je cena o minimálně 400,- korun nižší. Košile s dlouhým rukávem vyšla na 40 korun, což by nyní činilo 453,- Kč. Tady poprvé by byla cena nižší. V obchodě totiž košili pořídíte v průměru za 512,- Kč, ale co si budeme povídat i za 120,-. Zato punčochy stály 18,- korun, což je po přepočtu 203,- Kč. Jenže v obchodě je pořídíte o více než 170 korun levněji. I tehdejší cena pánského obleku 1 060,- korun se po přepočtu nejeví tak skvěle - vychází na 12 011,- Kč. V reálu jej koupíte za 5 080,- korun — a když jsou slevy, tak třeba i za necelé dva tisíce.

Kdo má židli, ten bydlí, říkalo se. A tak se podívejme, kolik stálo vybavení domácnosti. Kuchyni jste v roce 1965 pořídili za 2 474,- Kč (a ani jste neměli žádnou práci s výběrem...) Po přepočtu je to 28 033,-. Skutečná průměrná cena v obchodech ale je 16 456,-. Tříplotýnkový sporák stál 2 880,- korun, což je dnešních 32 633,- Kč.

V obchodě přitom v současnosti za kombinovaný čtyř plotýnkový spotřebič vydáte necelých deset tisíc. Velmi podobné je to s chladničkou. Tehdy stála 2 400,- korun a měla objem 60 litrů. To je po přepočítání 27 194,- Kč. Pořádnou chladničku o objemu 220 litrů teď ale koupíte už za devět tisíc. Ještě zajímavější výsledek dostaneme u televize. Tehdy vyšla černobílá na 3 800,- korun, tedy dnešních 43 057,- Kč. Dnes velkou barevnou televizi koupíte v průměru za 8 312,- Kč. Mimochodem, barevnou televizi jste si v roce 1985 mohli pořídit za 15 200,- korun. Po přepočtu k současným platům by její cena činila skoro 90 tisíc! Poněkud těžké je porovnávat nájemné, informace jsou neúplné. V roce 1985 jste ale za bydlení ve 2+kk platili 358,- korun, což je po přepočtu 2 100,- Kč. V roce 2003 ale činil nájem za obecní byt 3+kk ve skutečnosti 1 818,- (bez poplatků).

Předražená auta. Z domova nyní vyražme do autosalónu. Tedy vlastně do Mototechny. Zapomeňte na dnešní velké prostorné showroomy plné skla, nejrůznější modely, akční nabídky — a okamžité dodání. Na auta se tehdy v poradnicích čekalo týdny, měsíce a někdy i roky. A mnohdy jste ještě museli šéfovi Mototechny něco šoupnout "bokem". Ale nekupte to, když "emběčko", tedy Škoda 1000MB, stálo jen 45 600,-! Jenže po přepočtu se vám poněkud protáčeji panenky. Cena totiž vychází na neuvěřitelných 516 688,- Kč! Za to dnes v pohodě koupíte Mercedes typu A! Nebo dvě průměrně vybavené Fabie s nejslabším motorem. A můžete s nimi okamžitě odjet. Mimochodem, benzin v roce 1965 stál 2,40 (speciál), což je po přepočtu 27,19. V roce 2003 přitom průměrná cena naturálu činila 24,13 (pravda, dnes je to 30 korun). Takže ani ten benzin nebyl tenkrát levnější. Nemluvě o tom, že tehdejší auta zpravidla měla mnohem větší "žízeň". A když na výlet, tak do hotelu. Dvoulůžkový pokoj bez koupelny stál v hotelu "B" 38,- korun, tedy "dnešních" 431,- Kč. Nyní za stejné peníze pořídíte pokoj s kompletním sociálním zařízením. Ještě stále máte pocit, že tehdy bylo tak levně?!

Zdroj: Český statistický úřad

Eko-fasci, eko-nazi nebo eko-marxisté?

Jiří Slupecký 1. února 2006 Neviditelný pes

Otázka, zda jsou ekologičtí aktivisté spíš více či méně agresivní marxističtí či maoističtí levičáci anebo mají-li naopak blíže k tradicím krajně pravicových "fasci", tedy vyznavačům italského sociálně korporativního státu, anebo zda jsou následovníky spíše německého nacionálního socialismu, tedy "nacismu", se může na první pohled zdát vyloženě provokativní. Ovšem jen do té doby, než se seznámíme s historií vzniku ekologie jako vědy a ekologického hnutí jako takového.

Sami ekologičtí aktivisté se prohlašují ponejvíce za levičáky anebo tvrdí, jako němečtí Zelení, že nejsou ani vlevo, ani vpravo, ale "vepředu". Antiglobalisté, kteří jsou jen jinou odnoží starého "eko" hnutí, se pak považují v převážné většině za "levicovou avantgardu".

Domnívám se, že většina ekologických aktivistů a dokonce i mnoho ekologických funkcionářů by se cítila silně dotčena, kdyby jim někdo řekl, že ideje, které hlásají, nejsou žádné levicové ideály, ale že vznikly a mají hluboké tradice v německém nacionalismu a že jejich ideály jsou ve skutečnosti založeny na myšlenkách o čistotě německé rurální krajiny a zbožštění germánské rasy, o zaostalosti jiných ras, které vyústily a byly realizovány v německém nacismu. Zdá se to na první pohled neuvěřitelné, ale je to tak!

Říká se, že kdo nezná svoje dějiny, bude si je muset znovu zopakovat. Takže se podívejme do dějin. A dáme si takový malý test, kdo a kde napsal či řekl, a kdo byl kdo:

1) Citát: "Jakmile se lidé pokoušejí vzbouřit proti železné logice přírody, dostávají se do konfliktu s týmiž principy, kterým vděčí za svou existenci v podobě lidských bytostí. Jejich vzpoura proti přírodě vede nutně k jejich úpadku."

2) Citát: "Dnes jsme svědky nezadržitelného odlivu z venkova do měst, který představuje smrtelné nebezpečí (pro lidi). Města se neustále rozpínají, vyčerpávají a znervózňují náš lid a zpřetrhávají svazky, které ho poutají k přírodě."

3) Knihu "Člověk a Země", která stojí u základů německé strany zelených vydali v BRD v roce 1980. Kde však byla vydána prvně, kým a pro koho?

4) Kdo a kde vydal první skutečně vědecky propracovaný "Zákon o ochraně přírody", který mimo ochrany přírody nařizoval, aby všechny celostátní a místní úřady pravidelně konsultovaly s orgány ochrany přírody všechna opatření, která by vedla k zásadním změnám v krajině?

5) Kde, kdy a kdo se první pokusil prosadit zákon o "Ochráně Matky Země" jako celostátní předpis, kdo první požadoval, aby takovýto zákon byl platný jako celosvětový zákon a princip?

6) Kdo první zavedl pojem "ekologie"?

7) A pro nás v Česku : Kdo první ekologicky plánoval stavbu silnic a dálnic?

Podívejme se tedy na odpovědi:

1) Autorem citátu číslo jedna je Adolf Hitler a citát je z bible nacistů z knihy "Mein Kampf".

2) Autorem druhého výtoku je nacistický ideolog A. Rosenberg, tvůrce zrůdných rasových zákonů. Vykonavatelem těchto "ekologických" představ nacistů pak byl říšský ministr zemědělství Darré, který získal nejprve německý venkov pro nacistickou myšlenku, později zakládal "ekologické farmy" a byl to podle historiků mimo jiné on, kdo přesvědčil Hitlera, že je nutno Židy, Cikány a Slovany před konečným vítězstvím vyvraždit, ačkoliv původně Hitler uvažoval jen o "vystěhování" těchto "podřadných a nečistých ras".

3) Knihu "Člověk a Země", která tvoří jeden z pilířů myšlení dnešních německých Zelených, vydal Ludwig Klages v roce 1913(!!!) při příležitosti setkání aktivistů hnutí zvaného "Wanderfögel" (ve smyslu "Putující volné duše"). Jeho členové v sobě spojovali zájem o alternativní kultury, neoromantismus, zájem o východní filosofie a náboženství, nechuť k racionálnímu, odpor k technickému pokroku atd. Kniha ukázala všechna témata, kterými se zabývají ekologická hnutí a různí "alternativci" dodnes. Kniha je ovšem psána - což dnes Želení úspěšně zatajují - v duchu antisemitismu, bojovného německého nacionalismu až po zbožštění "nadřazené rasy".

4) První velký zákon o "Ochráně přírody" vydali nacisté v roce 1935 jako jeden ze základních nacionálně socialistických zákonů. Hans Klose, říšský vedoucí orgánů "ochrany přírody", tvrdil, že tento zákon je vyvrcholením ochrannářských snah a dokonalým zákonem. Popravdě řečeno, aniž by to přiznali, i eurokraté i státní ministerstva dnešních evropských států určená pro ochranu přírody z něj anebo z jeho výtahů dodnes opisují. Základem zákona je pak totalitní potřeba zrušení "neblahého pokroku" a převedení života běžného obyvatelstva na rurální způsob. Sedláctví, omezený nacionalismus, odpor k "pokrokářům" a městskému obyvatelstvu pro jeho pružnost a dirigistickou nezvladatelnost, odpor proti Židům, protože "nevlastní žádnou půdu a nejsou zemědělci" a proti USA jako rasově nezdravému misíci kotli národů jsou explicitně obsaženy v celém dnešních Zeleném hnutí. To vše je cítit z ekologického hnutí a zákonů o ochraně přírody dodnes. Místo vyvoleného německého národa pak vstupuje do prohlášení "vyvolená část lidstva - ekologičtí aktivisté".

5) Mystickou Matku Zemi, onu slavnou Gaiu našich dnešních ekologických blouznivců, propagoval horlivě Alwin Seifert, náměstek všemocného Reichsministra Fritze Todta, který vedl početně vůbec největší říšskou pracovní sílu "Organisation Todt". Todt byl natolik fanatickým přívržencem nacistické ekologie, že podporován Hitlerem i Himlerem se dokonce utkal v ekologických otázkách i s Bormannem, což byl čin v Říši politicky nevídaný.

6) Název "ekologie" zavádí pro vědu o vztazích a interakcích mezi organismy a životním prostředím německý vědec Ernst Haeckel v roce 1867. Haeckel je popularizátorem Darwinova vývoje druhů, zároveň byl však zásadním zastáncem a propagátorem teorií o nadřazenosti nordické rasy. Bojoval proti tzv. "míšení ras" a vyznával rasovou eugeniku, z které se později vyvinuly názory o nutnosti likvidovat "podřadné rasy" a tím i holocaust. Pro české čtenáře jenom opakuji, že za podřadné rasy určené k likvidaci byli označeni Židé, Cikáni a také Slované!

7) Sledujeme-li vytrvalý a úspěšný boj našich ekologických aktivistů proti stavbě moderních silnic a dálnic a jejich důraz na "ekologická hlediska", měli bychom připomenout, že prvním, kdo požadoval a do praxe uváděl "ekologická hlediska" při

stavbě dálnic, byl již zmíněný význačný a vlivný nacist a Todt, který stavěl dálnice pro Hitlera. Dálnice v nacistickém pojetí měly pomoci budovat nacistický průmysl, ale byly a - jak se zdá - v rukou Zelených aktivistů stále jsou nástrojem ekonomiky, kde se dálnice staví jen tam, kde to podpoří nacionálně socialistický stát a kde je mu umožněno, v souladu s myšlenkami zakladatelů "ekologie", zajistit pronikání a obsazování nových míst pro životní prostor nadřazené rasy. Pro pořádek však připomeňme, že zatímco nacist a Todt dálnice pro vyvolenou rasu a Vůdce úspěšně stavěl, stejně jako za spoluprády se socialisty němečtí vládní Zelení umožnili a podporovali v posledních 15 letech rekonstrukci a výstavbu stovek a tisíců německých dálnic (s výjimkou napojení úseku dlouhého 30 km na ČR, na které "nejsou peníze" a staví se již 14 let!), naši Zelení naopak úspěšně brání výstavbě všech dálnic u nás. Takže donátoři našich Zelených doma výstavbu dálnic podporují a u nás ji pomáhají znemožňovat.

Ukazuje se tedy, že ekologie a ekologičtí aktivisté jsou, ať to sami vědí či nevědí a přiznávají či nepřiznávají, přímými myšlenkovými následníky německých nacionalistů. Jedním z prvních "ekologů a milovníků čisté přírody" byl zuřivý německý nacionalista Andrt vydávající články o ochraně německé přírody již v roce 1815. Následovali jej Heinrich Riedl, dále Haeckel, který byl již otevřeným rasistou, antisemitou a nacionálním socialistou. Na tyto myšlenky navazovalo celé výrazně německé, nacionalisticky a také protidemokraticky orientované myšlení jako bylo "Völkisch" ("hnutí"), posléze pak silné hnutí "Wandervögel" od konce 19. století. Další a další nacionalisticky a ekologicky orientovaní němečtí vědci a politici, jako byl tvůrce nacistických rasových zákonů Rosenberg a zástupce Hitlera Rudolf Hess, myšlenky rozpracovávali až do zručních konců.

Největším přítelem této z "čistého němečtí" vzešlé ekologie pak byl Adolf Hitler. Milovník zvířat, vegetarián, ochránce "německé" přírody, bojovník za práva zvířat, vyznavač krásy právě přírodní "německé" krajiny atd.

Na druhé straně, budeme-li hledat u marxistů někde agresivní ekologické myšlenky, nenajdeme je. Spíše naopak. Marxisté chtějí přírodu podrobit potřebám člověka bez nějakého ohledu na její ochranu a dokonce i Mao měl za cíl průmyslovou společnost. Ostatně komunistická Čína je dnes největším světovým znečišťovatelem a spotřebovává nejvíce surovin na celém světě.

Neblahou výjimku tvoří jen jeden z neobludnějších vrahů v dějinách. Tím byl marxista a maoista Pol Pot, který hlásal "návrat k přírodě" tak důkladně, že vraždil statisíce Kambodžanů ranou naostřené motyky zezadu do hlavy. Města, peníze a vůbec modernizace byla za Pol Potu zakázána. Ostatně, to je cílem i mnoha dnešních agresivních ekologů. I když to skrývají za libivá hesla. To ovšem činily všechny totalitní ideologie. Na to bychom neměli po neblahých zkušenostech s "světlymi ideály" nacismu i komunismu nikdy zapomínat. *(Dokončení v příštím čísle.)*

OBRÁZKY ZE STARÉ ČESKÉ SYDNEY

Bořek Šindler

PORTRÉT RUDY KOMONA

Kdo že naučil Australany civilizovaně vychutnávat a pít víno všech barev? Rudy Komon. Kdo je naučil oceňovat své vlastní malíře? Rudy Komon. Na přistěhovalce bez groše a známostí to byly výkony ledborné. Nestal se nikdy milionářem, ale psalo se o něm, dělaly se s ním interviews, mezi umělci a požívači vína byl Rudy Komon absolutním esem. Pravděpodobně červeným. Nebude nadsázkou tvrdit, že tenhle Čech zrevolučil až do tehdy mírnoučkou a bezvlnou hladinu konservativní Sydney. Vlastně jednou rukou, protože druhou měl vždycky svázanou naprosto nedokonalou byť dokonale česky vyslovovanou angličtinou. Co ale nezvládal řeči zvládal svou našedlou bohémskou kšticí, modroučkýma nevinnýma očima, perfektním motýlkem a naprosto nenapodobitelným a nepředstíraným šarmem. Australské duše dovedl hypnotizovat, a to nejen duše dámské. A byla v tom i jistá dávka chucpe - i když Rudy nebyl z rodu Mojžíšova.

Rudy Komon byl asi - a možná stále ještě je - Čechem Australanům ze všech zdejších Čechů nejznámějším. Vysoký a statný chlapík s modrýma inteligentními očima

a hustou brvou a vyzařující žovialitu na všechny strany. Do Sydney přišel z Curychu a přišel už jako zkušený a světem protřelý muž. Kdysi působil jako žurnalista v Berlíně a pracoval, tuším, pro pražské České Slovo.

Byl to vídeňský Čech a je pravděpodobné, že ve Vídni stále ještě dnes žijí jeho poměrně blízcí příbuzní. Do Prahy přišel s rodiči jako mladičký chlapec po první světové válce. Jeho čeština prozrazovala dlouhý pobyt v Praze, ale byla to čeština bez jakéhokoli příměsu němčiny. Hovořil také ale plynou vídeňštinou bez jakéhokoli příměsu češtiny a to mu pomáhalo i v Sydney, kde se mezi bývalými Vídeňáky cítil doma. S angličtinou už to bylo horší. Tou hovořil s velmi těžkým česko-vídeňským akcentem a jeho sonorní hlas budil proto pozornost v každé společnosti. Hlavně když častoval své australské přátele svým oblíbeným „barrbarrians“. Přátel on měl na tisíce, mezi Australany i Neaustralany, a dovedl se pohybovat v každé společnosti, nejčileji však mezi umělci. Co uměl? Možná všechno, možná nic - ale žurnalistika, které se v Austrálii nevěnoval a věnovat nemohl, byla asi jeho silnou stránkou. Helejte, jako bych ho slyšel, helejte vono není těžký psát a publikovat slohem, kerýmu stejně nikdo nerozumí. Ale dělat slušný noviny v lidový řeči a tak, aby to lidi taky četli, to je umění. Tak se prej dělávalo Český Slovo.

Když Rudy Komon přijel lodí do Sydney v roce 1950 bylo mu už dobrých přesčtyřicet. Anglicky spíše koktal než mluvil a píchnout nebylo do čeho, i když Rudy patřil k bezkontraktovým vyvolencům. Ale přitočil se k jedné elegantní dámě, Češce, která už začínala prodávat obrazy. Začal tedy Rudy „chodit s vobrazama“. Nejdříve s onou elegantní dámou a také pro ni. To už se dnes většinou neví. Pronajal si také poblíže Bondi Junction malinký krámeček, nakoupil do něho všelijaké staré krámy a brzy začal slynout pověsti starožitníka. Sem tam koupil a prodal to a sem tam ono, a v té době si také vzal za ženu jednu velmi vzdělanou Angličanku, středoškolskou učitelku matematiky a ta mu pak byla až do jeho skonu věrnou, jen jemu oddanou a ve všem nápomocnou družkou. Ruth vedla „admimistrativu“ za pomoci své bezchybné angličtiny a Rudy handloval. Kromě toho také tahal rozumy z českého malíře mistra Dimitrije Šetelíka, vysloveného kumštýře a odborného restaurátora a traduje se, že veškeré Rudyho poznatky i znalosti malířského umu měly pramen u Miti v Darlinghurstu, kde tento znalostmi obdařený syn velkého a slavného otce, malíře Prahy, přebýval.

Nu, za několik let po zakoupení onoho krámečku už měl Rudy svoji galerii, „Rudy Komon Gallery“. Tam vystavoval, hlavně australské malíře, a tam měl také takový skrovný leč předvínovými evropskými pochoutkami i vínem všeho druhu zásobený kumbálek pro hosty, a těmi mohli být jak malíři tak zájemci a případní klienti. Rudy zavedl v Sydney a vůbec v Austrálii zcela nový způsob zacházení s prodejem obrazů a s jejich tvůrci. Jednak mladým a dosud neuznaným malířům půjčoval peníze a jednak od nich také obrazy kupoval: Ty obrazy, které od malířů nakoupil nechal třeba stát několik let „za kamny“ a pak je teprve prodával. Pro nové talenty měl náramně bystré oko a jakýsi zvláštní devátý smysl. Dovedl ovšem také mistrně prodávat a vzbuzovat zájem. Uvedl mohovitého klienta do svého salonku, pilo se víno bílé a pilo se víno červené a Rudy třeba najednou odněkud vytáhne nevystavovaný obraz a vyjede na klienta - já vím, že vy byste tohle třeba rád koupil, ale to není na prodej, to tady mám jako raritu. Klient, takovýmto způsobem navnaděný pak pár let obcházel Rudyho atelier než se nad ním Rudy „smiloval“ a obraz mu prodal za patřičnou sumičku. Dovedl také přesvědčovat zámožné pány a zámožné dámy, že koupě obrazů je výborná investice. Kromě toho slynul pověsti, že nikdy nikoho nepodváděl.

Obrazy však nebyly jediným zorným polem tohoto českého machra. Možná, že jeho hlavní zásluhou bylo zavedení civilizovaného způsobu stolování. Stolování s vínem. Přestože Austrálie vždycky skýtala ideální podmínky pro pěstování vinné révy, Australané - a to i ta protřelá sydneyjská smetánka - víno nedovedli pít. Vchrstnout do sebe několik whisek před obědem či večerí a nějaké to pivko a po jídle potom tento proces zdvojnásobit bylo běžnou praxí stolovníků. V pubu pili víno - „plonk“ - jen vyložení ochmelkové a u stolu nebylo na víno pomyšlení. Sednout si k jídlu a zvolna vychutnávat několik druhů vína - tedy běžný způsob stolování v Evropě - to zůstávalo sydneyjské i jiné společnosti v Austrálii utajeno. Až do halasného vstupu Rudy Komona. On Rudy nebyl žádným opravdovým znalcem, byl to ale standardní evropský intelektuál a neostýchal se častovat své australské spolustolovníky svým oblíbeným titulem „barrbarrians“. Oni to také podle všech evropských zvyklostí

barbaři byli. Co do požívání vinných moků. Pak přišel Rudy a došlo k revoluci. Ta dokázala umístit víno na jeho pravé místo na australské tabuli a vpředu všech revolucionářů kráčel právě Rudy. Lze směle tvrdit, že od halasného vystoupení Komonova se pak Sydney už nikdy neohlédla zpět na svoji někdejší „plonkovou“ tradici. Pravda, ceny vína vyletěly do závratné výše, ale Sydney se zařadila mezi civilizované spotřebitele.

Rudy Komon své češství nijak nezapíral a nepotlačoval. Ani nemohl. Stačilo slyšet jeho česky, nikoli německy, vyslovovanou angličtinu a měli jste Čecha jako poleno. Měl spoustu českých přátel. Ale do Sokola snad nikdy nevstročil a českým spolkům neholdoval. Byl to vyložený individualista a žil si v Sydney po Komonovsku. Prohlásit, že snad právě proto nebo přesto mezi Australany něco dokázal a ukázal by nesešlo, ale dokázal, ukázal a prosadil se. Ne mezi průměrnými navštěvovateli pubů. Jeho revoluce šla shora a byla působivá. Bylo o něm napsáno mnoho, v novinách, v časopisech a byla o něm vydána i kniha. Mezi námi australskými Čechy upadá do zapomnění, ač by neměl. Přesto svítí Rudy Komon na sydneyjském nebi jako jasná česká hvězda.

Zde by neměla chybět ani historka o tom jak to Rudy dovedl hrát se ženami. Slyšel jsem ji přímo z úst Ruth Komonové a je naprosto autentická. Rudy znal v Sydney kdekoho a také jednu starší paní a vlastníci velkého domu v jedné z elegantních přímořských čtvrtí. Tato dáma pronajímala i jako mohovitá vdova pokoje mladým dívkám. Toho si byl Rudy dobře vědom a občas onu dámu žádal o pomoc při hledání vhodné společnice. Když Ruth přiletěla jako mladá anglická učitelka z Kanady, někdo ji dohodil na Darling Pointu pokoj u oné paní bytné. Přiletěla ráno a jak tak pobíhá kolem poledne po domě a upravuje svůj pokoj, spíše v neglizé než řádně oděná, oznámila ji paní bytná, že musí jít nakupovat. Potom najednou zvoní u dveří zvonek a vešel Rudy, že prý má domluveno přijít se podívat na nějaké staré hodiny paní bytné a že je musí vidět. Co sem ten chlap teď leze blesklo hlavou mladé Ruth. Ale nechala ho kukačku na stěně prohlížet a po důkladné prohlídce Rudy pronesl k ohromené Ruth svojí českou a těžce akcentovanou angličtinou - „You vil hef dynr vis mý tunajt.“ Oznamovacím, nikoli tázacím to způsobem. Rudy totiž tázací způsob v angličtině tehdy neovládal a nevěděl také, že něco takového povědět mladé ženě, které nebyl vůbec představen, jakýmkoli způsobem, je v Sydney absolutní společenskou nehorázností. Chtěla jsem toho chlapa přerazit a vyhodit, ale on na mě upřel ta svá modrá očka... Tak či tak, na tu večer jsem s ním nakonec šla a po několika večerech si ho i vzala. Nanyinka Kulichová to nebyla, ženich Vejvara by si to nebyl nikdy dovolil... Ovšem pointa je v tom - a to se Ruth dověděla až o mnoho a mnoho let později - že ta bytná potají Rudyho uvědomila o příchodu nádherné Angličanky a vědomě „šla nakupovat“ aby dala Rudymu příležitost. A jak to náš Don Juan potom skoulet - řekl by Australan - to už byl jen „piece of cake“. Ovšem i fikaná Ruth to dovedla skoulet s Rudym. Tak začala památná spolupráce Rudyho s jeho milovanou a nikdy pak nezrazovanou Ruth, nyní již také na pravdě boží. Ta kukačka pak visela v domácnosti Komonových ve Watsons Bay i po Rudyho odchodu na věčnost.

Dovětek k pozůstalosti Rudy Komona:

Dismay over sale of art collection meant for regional galleries

An important and valuable collection of art works will be broken up today, against the wishes of both the collector's widow and the regional galleries who were bequeathed the works. A selection of paintings, drawings and prints from the Rudy Komon collection, which was inherited by his wife Ruth when the renowned Sydney art dealer died in 1982, will be sold to the highest bidder tonight by Bonhams and Goodman auctioneers.

The works of Sydney Nolan, Charles Blackman, Fred Williams, Clifton Pugh, John Percival and John Olsen will be auctioned, despite the express wishes of Mrs Komon. She wrote in her will that the works were to be divided between a handful of regional galleries which could not afford to buy such artists' work.

The will, a copy of which has been obtained by the *Herald*, says the works are to go to six galleries in Armidale, Darwin, Alice Springs, Warrnambool, Hobart and Launceston. The will was signed by Ruth Spenser Komon on November 7, 2000, a few months before she died, after taking advice from her late husband's friend and founding director of the National Gallery of Australia, James Mollison. Mr Mollison

said last night he had been "most surprised" when he learnt recently that the Komon collection was to be auctioned. The will also stated that the Komon's family lawyer, Leonard Stanley Hattersley, was to be consulted over the distribution of the estate. But last night Mr Hattersley said he had no knowledge of the auction. "Perpetual Trustees is the executor of the will, and they haven't instructed me to act for the estate, notwithstanding Mrs Komon wanted me to," he said. Perpetual Trustees declined to comment last night.

Joseph Eisenberg, director of the New England Regional Art Museum, which was to have been a beneficiary of Komon's will, said the galleries had been unable to persuade Perpetual Trustees to hand over the works, despite all six insisting they would rather have the pictures than any money raised through the auction.

The terms of the will had been ambiguous, Mr Eisenberg said, and the Tasmanian solicitor-general had decided another section of the will essentially gave Perpetual the authority to dispose of the collection as it saw fit. "Morality doesn't come into it," he said. "We're bound by legal judgement. Everybody is upset about the decision."

Kelly Burke The Sydney Morning Herald 27/10/03

Z TAJŮ KRÁS ČESKÉ ŘEČI

Bořek Šindler

Tvrdíte-li, že přebýváte v Hornsby, uvěřím vám mile i rád. Kterýpak zbloudilec by ale prohlašoval, že sídlí v Bondaji? S tím na nás, vážení, nechodte. To si dovoluňte tvrdit jen kdesi na Uhelném trhu. Proč? Prozradím vám medle, že jen a jen a asi výlučně pro tu kvočičí kvoč. Protože logiku si musíme vstrčit vehementně za klobouk. Drůbež ponechme však její zákeřné chřipce a vrhněme svůj pronikavý hled do temnějších hlubin. Do hlubin a tajů naší mluvy. Přesněji do české nelogiky.

Tak jako i jiné evropské a neevropské řeči čeština skrývá a snad i žárlivě stráží některá svoje nevyzpýtaná tajemství. Jedním takovým tajemstvím je i rod našich toků. Prozradím vám jednu takovou tajnůstku - a tu dnes ani sami Pražané už neznají - že totiž pražský potok Botič, prokletiv si cestu zrádným nuselským údolím, se potom vlévá do Vltavy přímo pod Železničním mostem. Ten tok, potok, spíše potůček ne-li potůčisko, se tam vlévá spíše jako kalná odpadová roura. Tok kdysi pitný, dnes odporně zaneřáděný. To je ovšem taj negramatický. Tím gramatickým tajem je gramatický rod onoho pramene. Pramene? Patoku. České řeky i říčky jsou v naprosté většině feminina. Vltava, Lužnice, Sázava, Berounka, Ohře, Dyje, Svitava, Svratka, Úpice, Morava, a co jich po našich krajích protéká, až na to mohutné i když neutrální Labe. K Labi se ještě snad v naší mluvě řadí španělské Ebro. Nepočítáme-li Dněpr, v rodné ukrajinštině Dnipro. Náš pražský potůček Botič se však svým hrdým bytí i zaneřáděným mužstvím řadí mezi veletoky jako Rýn, Dunaj, Nil, Eufrat, Tigris, ba i Indus. Na Slovensku je jinak - tam mají vedle Kysuci ten Dunaj, Váh, Hron, Dunajec bílý i černý. My ale jako raritu chováme jen ten mužný Botič, páchnoucí ač sveřepě neodstranitelný. Nu, přznějme, že by tu snad byl i Kačák, na okraji krivoklátských lesů a prostor, ale ten zapadá spíše mezi strouhy. Stružky.

Řeč o tom už dávno i byla, ale zopakujme si to pro strýčka Příhodu. V Čechách, ale na Moravě. Na Slovensku. V Polsku, ale na Ukrajině. V Karpatech, ale na Sibiři. Na Urále. V Rusku, ale na Rusi. V Krkonoších, ale na Šumavě. Kdo by nicméně pronesl, že v Šumavě se nacházejí hluboké hvozdy, byl by námi Čechy zatracen. V Tatrách, v Jizerských horách, ale jen a jen na Českomoravské vysočině. V Brně, v Olomouci, v Jihlavě, ale na Horní Bečvě, na Gruni, na Morávce, na Bumbálce. V Tatranské Lomnici, ale na Štrbském plese. V Alpách, v Pyrenejích, v Brdech, ale na Kavkaze a na Urále.

Snad nejpozoruhodnější jsou nelogické varianty mezi pražskými čtvrtěmi. Sice NA dole při Vltavě dlicím Smíchově, ale VE Vysočanech na kopci položených. Na Vinohradech, ale v sousedních Vršovcích - a přznějme si, že Vršovice, tak jako Vysočany, mají tu svou výšinu zabudovánu už ve svém označení. Tedy nikoli že by to co se nachází na kopci mělo nutně to „na“ a ty dole položené oblasti že by měly „v“. V Smíchově by přece znělo Pražanům směšně, i když takový návštěvník z odle-

hlejšího venkova by se pak skutečně mohl doma pochlubit, že bydlel ve Smíchově. Na Maninách hned vedle Vltavy, ale v sousedním Karlíně. Na Proseku i v Proseku. V ulici, ale na náměstí. Na Václavském náměstí, ale ve Štěpánské ulici. Ve Staroměstském náměstí? Leč v Pařížské třídě, to ano. V Pařížské třídě, ale na třídě Dejvické. Na Bubenečské, na Vinohradské třídě. Nad tím vším se my Češi nepozastavíme - ale vysvětlujte to cizinci česky se celkem marně učícímu. Zkusili jste to někdy? Na vsi, na vesnici, ale v osadě přifařené ku vsi Dlouhá Lhota, na Červeném mlýně, tam prý byla velikananánská úroda jablek. Ovšem dětem se na osadě prázdny zamlouvaly, třeba i NA prázdninové osadě v osadě Červený mlýn.

A snad ten nejnejroztodivnější taj? Poslechněme. V Darwinu, ovšem. V Perthu, ovšem. V Brisbane, v Melbourne. Ha - ale na Bondaji! V přímořské sydneyjské čtvrti Brighton-le-Sands, leč na Cronulle. V Manly, ale na Bondi Beachi. Slyšeli jste někdy sydneyjského Čecha tvrdit že v Bondaji je nádherná pláž? Ale v Brightonu ano. V La Perouse jakbysmet. V severním Wollongongu. V Newportu. V Noosa Heads, v Coolumu, v Surfers Paradise. V Kiamě. Tam máme junitku, hned na moři. Ve Vysočanech ale na Smíchově. Na Maninách i když v Holešovicích a v tom Karlíně. V Clovelly. Nu, někdy i na Clovelly. Na Bronte i v Bronte. Jen a jen ale na Bondaji. Ve Watsons Bay. V Double Bay. V Rose Bay. Jedeme DO Rose Bay a potom NA Bondi. V Pyrmontu, v Cockle Bay, v Sydney Cove, v Rushcutters Bay - tam všude je krásně. Ale na Maroubře a na Coogee, tam je jemňounký píseček. Ve Farm Cove se plavat dá, ale na Bondaji je holt pošušnáničko. V Maroochydoru a v Perri-gianu jsou též přenádhemé pláže a nemýdli se to tam jako na Cronulle...

Takže, my Češi si tohle všechno, tu nelogiku, nosíme s sebou po světě. Že by v kap-se? Nějak jsme si to zabudovali - kam? Do svých mluvidel? Možná i hlouběji. Sedi nám to prostě. Někde se to tají. Jen se nesnažme osvětlit ty svoje řečové výtvo-ry těm odvážlivcům, kteří si hodlají osvojovat náš záhadně nespoutatelný jazyk. Bezespору bude jistě možno podat i nějaké učené vysvětlení. Čeští etymologové to snad zvládnou levou nohou. Ale my smrtelné dušičky, dospěvše od Botiče do lahodných vodstev Tichého moře, užijme teď jejich rozkoši ať už v Coolumu, v Noo-sa Heads nebo na té často profanované Bondaji či na té kontroveršní Cronulle. Ta tajemství, ty české taje - to budiž všechno chováno snad otrle ale bez bázně pod našimi pokličkami. A ty dovedou zapuklit kdejaké české zaskotačení. Však se známe.

LEŽÁKY - známé i neznámé *Stanislav Berton*

Pod tímto titulem vydala obec Měritice v Čechách brožurku Jarmily Doležalové (čtyřicet stránek formátu A4) o tragedii, která následovala vraždění a zničení Lidic. Zatímco v Lidicích byli 10. června 1942 popraveni jen muži nad patnáct let, pro údajnou pomoc parašutistům, kteří vykonali atentát na R. Heydricha, z Ležáků bylo zavražděno 24. června 1942 na "Zámečku" v Pardubicích 16 mužů, a i 17 žen. Pomáhali parašutistovi Jiřímu Potůčkovi, z paraskupiny SILVER A, ukrývat, převážet, provozovat a opravovat vysílačku "Libuši", s níž byl v radiovém spojení s Vojenskou radiovou ústřednou v Anglii. Potůček byl jedním z nejúspěšnějších radistů, vysazených z Anglie anebo Sovětského svazu. V poslední depeši oznámit do Londýna zničení Ležáků a ztrátu spojení se svým velitelem kpt. Alfredem Bartošem, který se zastřelil při pronásledování gestapem 21. června 1942. Potůček byl, pravděpodobně po výpovědi jednoho ze zatčených z velkého okruhu pomocníků, vypátrán gestapem 30. června. Z nočního obklíčení se prostritel bosý. Lehce oděný prchal na Pardubicko, v naději, že nalezne pomoc. Fyzicky úplně vyčerpaný usnul v lese poblíž obce Trnová. Tam ho, prý v sebeobraně, zastřelil český nadstrážmistr Karel Pulpán.

Akci proti Ležákům zorganizoval, po poradě s pražským velitelem gestapa - podle existujícího rozkazu Adolfa Hitlera - šéf pardubického gestapa Gerhard Clages. Byl zabit v akci v Budapešti v r. 1944. Neuvěřitelný byl konec jeho pilného surového zástupce Waltera Lehneho, narozeného v Magdeburku. Pod cizí identitou ho po válce dopravili na nosítkách s tuberkulózou do nemocnice v Nechanicích, kde zemřel. Lehne navrhl, aby Ležáci byli upáleni ve svých domovech.

Gestapo odvezlo z Ležáků 11 dětí, z nichž dvě holčičky byly předány do Německa "na převýchovu", ostatní děti byly poslány do vyhlazovacích táborů v Polsku, kde zmizely, jako děti lidické, beze stopy. Dívky byly po válce vráceny do ČSR. Jarmila Doležalová, narozená 13. 11. 1939, původním jménem Štulíková, je jedna z nich.

Má proto k ležáckému masakru zvláštní osobní vztah. Studovala dokumentaci o nacistickém zločinu nejen v archívech a odborných knihách, ale také vyhledala celou řadu příbuzných zavražděných ležáckých občanů (jména jsou uvedena na konci brožurky), od nichž získala širší veřejnosti dosud neznámé rodinné údaje a unikátní upoutávající fotografie, doplňující beze slov průvodní text autorky.

Život v Ležákách, osadě o pouhých devíti domech, nebyl lehký. Kromě mlýna a vodní pily se místní živili těžkou prací v okolních žulových dolech. V jednom z nich - "Hluboká" - se skrýval Potůček. Dokumentární záběry ležáckých školáků, zaměstnanců pily, válcovny a lomů naznačují, že život v předválečné republice a tzv. Protektorátě nebyl záviděníhodný. Na lepší ošacení nezbyvalo. Fotografie žen v tre-staneckých pruhovaných oděvech po příjezdu přes Malou pevnost v Terezíně, Drážďan, Žhořelce, Breslau do Osvětimi, působí ještě dnes otřesně.

Lidice byty srovnány se zemí v několika měsících, na podobnou akci v Ležákách se gestapo dlouho nezmohlo. Fotografie zřícenin ležáckého mlýna a domků se zachovaly díky Františku Jandovi, který se vrátil do Ležáků krátce po vypálení, aby vyhledal konev, zanechanou na dvoře příbytku Čechových. Na konvi bylo totiž napsáno jeho jméno. Riskoval bezpochyby život.

J. Doležalová zahrnuje do osobních medailónků také údaje o kriminálním inspektorovi Josefu Ondráčkovi. Vypátral po válce několik odvlečených lidických a ležáckých dětí, které německé adoptivní rodiny nahlásily Čs. repatriční komisi. Na straně 36 je fotografie Ondráčka s mladou autorkou, která za pět let německé "převýchovy" skoro zapomněla mateřský jazyk.

Ondráček uprchl z ČSR po únorovém převratu v r. 1948. Obával se zatčení sovětskými orgány (NKVD působilo na území ČSR hned po osvobození Podkarpatské Rusi na podzim 1944), neboť při pátrání po odvlečených dětech narazil na stopu, vedoucí do Ruska! Žije od r. 1954 v USA. V r. 1990 byl slavnostním řečníkem u příležitosti 48. výročí vypálení osady. Lidické i Ležácké tragedie zneužíval po celých 40 let komunistický velemírumilovný režim pro své propagační účely. U příležitosti přespolního běhu na paměť ležáckých dětí - Závod o Ležácký pohár - byl v letech osmdesátých slavnostním řečníkem partyzánský komisař Miroslav Tůma-Plcha, prokázaný vrah protikomunistických vězňů! Vrchol komunistické bezmravnosti a bezohlednosti na domácí a světové veřejné mínění.

Navštívil jsem Lidice a Ležáky počátkem 1994. Do Ležáků mě odvezl učitel Karel Gottwald ze Sezemic, amatérský badatel jako já. (Zavezl mě také na Růžový palouček.) Původně mě měli dovézt do Ležáků dvojčata Petr a Pavel Vaškovi, jejichž otec Jindřich, nájemce dolu "Hluboká", byl činný v odboji. Shromažďoval zbraně, rozšiřoval letáky a dával stranou výbušniny z lomu. Ukrýval Jiřího Potůčka a převážel mu depeše z Pardubic od kpt. A. Bartoše. Byl popraven 2. července 1942 na "Zámečku". Pavel Vaško zahynul 28. června 1994 - v den výročí svých narozenin! - při autonehodě. Petr ho přežil na následky téže nehody jen o měsíc. V havárii byl zraněný také Josef Ondráček. Kdybych jel do Ležáků o pár měsíců dříve, jak jsem původně plánoval, mohlo potkat osudové neštěstí mě.

Parašutisté ze skupiny SILVER A (třetí člen Josef Valčík byt zapojený do příprav atentátu na Heydricha 27. května 1942) nemohli přežít v tzv. protektorátě a plnit dané úkoly bez domácích pomocníků. Za šest měsíců od výskoku z letadla vybudovali síť kolem dvou set mužů a žen. Až do krutých výsledků zatčených nikdo parašutisty neprozradil. 194 osob bylo popraveno na "Zámečku", v údobí od 3. června do 9. července 1942, mezi nimi 42 žen. Gestapo bylo v případě Ležáků a dalších obcí, v nichž se skrývali parašutisté, surovější než v Lidicích. Vraždili i ženy.

Na místech zničených domků v Ležákách jsou žulové náhrobky. Všichni pomocníci parašutistů se z vlastní vůle stali hrdiny domácího odboje. Národními mučedníky se stali se zlovůle ochotných vykonavatelů Hitlerových zločinných rozkazů.

Jarmila Doležalová, matka sedmi dětí, připravila dojemnou poutavou nevšední knížku. Počila slovy a obrazy, které přetrvávají déle než kytička pestrobarevných květin, památku rodičů, příbuzných, všech protinacistických bojovníků.

Převáděl lidi prchající před komunisty

Štvou mě, říká pan Zahrádka o komunistech, kteří podle něj zkrachovali.

PRAHA 14. listopadu 2005 „Je potřeba, abyste se vy mladí pořádně před volbama zamysleli, koho do té volební urny šoupnete,“ klade na srdce naši skupince, kterou provází „skanzenem“ lágru Vojna u Příbrami František Zahrádka (75).

V komunistických vězeních a lágrech si odseděl, odpracoval a vytrpěl třináct let. V roce 1949, v 19 letech, byl odsouzen za špionáž a velezradu.

(Autor: Jan Malý pro Nadaci Langhans Galerie, Reprofoto)

Král Šumavy

František Zahrádka se narodil v Děčíně, ale s rodinou žil v Českých Budějovicích. Na jaře roku 1949 s kamarády z 10. skautského oddílu tiskli a rozšiřovali protikomunistické letáky a převáděli lidi přes státní hranici. „Šumavu jsme znali dokonale, tak jsme to chtěli využít k něčemu užitečnému,“ vzpomíná dnes Zahrádka, který během půl roku převedl jedenáct lidí.

„Jednou jsem převáděl skupinu vojáků a za námi se strhla přestřelka. Bezpečnější než se vracet bylo přejít.“ Za hranicemi se setkal s americkými zpravodajci. „Napadlo mě, že by možná bylo lepší zůstat venku, ale byl jsem tam s důstojníkem Silvestrem Müllerem, který řekl: Jsme přece vojáci, vrátíme se. Žádný voják jsem nebyl, ale jako mladému klukovi mi dělalo dobře, že mě hrdina počítá za svého druha.“ Vrátili se s úkolem převést tajemníka litoměřického biskupa doktora Hofírka. „Chystali jsme tedy převod, ale to už o nás věděla OBZ (obránné zpravodajství). V den D došlo k nějakému kiksů a sebrali mě.“

František Zahrádka byl odsouzen na dvacet let. Zápotocký v roce 1956 vyslyšel žádost jeho matky a trest Františkovi snížil na třináct roků. Když ho ale konečně propustili, neměl kam jít. Rodiče zemřeli. A tak se vrátil zpět na Bytíz do uranových dolů. Jako vyučený radiomechanik a autor několika patentů na zvýšení bezpečnosti práce pracoval až do důchodu v Bytízi na Příbramsku jako elektrikář.

A v rohu kýbl

František Zahrádka spravuje Muzeum 3. odboje v Příbrami, zpracovává zde historii československých lágrů. „Muzeum založil historik Jiří Majer. Nemám maturitu, ale pod jeho vedením jsem za těch 15 let vlastně vystudoval historii. A nakonec jsem se muzea ujal.“ Jako odborný konzultant spolupracoval na řadě filmů s tematikou lágrů, např. Zdivočelá země, Uniforma, Bumerang.

Na svých znalostech si právem zakládá. Provádí nás se skupinkou lidí po „zrekonstruovaném“ lágru Vojna u Příbrami, kde sám strávil několik let. „Kdo by to byl řekl, že tady jednou bude zábradlí,“ směje se pan Zahrádka a vede nás k podzemnímu bunkru, který sloužil jako lágrové vězení pro trestance za nejrůznější provinění. Betonová kobka bez oken, kde se dospělý člověk pořádně nenarovná, působí na rozdíl od zbytku lágru autenticky stísněně. „Tady jsme byli často o hladu a žízni, v zimě. Žádná pryčna, žádná deka. Jen tamhle v rohu kýbl,“ lakonicky popisuje život v bunkru František Zahrádka.

„Když dneska vidím ty blbce bolševický, který na celém světě totálně zkrachovali, jak tady na nás dělají dodnes ramena!“ stočí téma řeči k současnosti. Spisovatel Jan Beneš zjistil, že na Úřadu pro vyšetřování zločinů komunismu působí člověk, který za totality udával své spolupracovníky. Jeden před ním údajně řekl „Lepší husa na pekáči, než Husák na Hradě“ a dostal jedenáct měsíců. „Já jsem o tom jednou promluvil v televizi,“ říká Zahrádka. „A tenhle člověk mě žaloval. Šest soudů jsem vyhrál, on se vždycky odvolal.“ Jinak klidnému muži se zvedá hlas. „Zatím poslední rozsudek mi nařizuje, abych se mu omluvil!“

Lenka Nejezchlebová

Čeští poslanci ve Vídni I. Martina Lustigová radio.cz 18-09-2005

Historické obzory nás dnes zavedou mezi významné české politiky přelomu 19. a 20. století. S Martinou Lustigovou a jejími hosty se totiž budeme věnovat tomu, jak vypadal parlamentní život českých poslanců ve Vídni. A máme pro vás i hádanku: co myslíte, musel poslanec, který zasedal na Říšské radě ve Vídni, hovořit německy?

Vídeňská Říšská rada měla mnohonárodnostní složení. Vedle Čechů tam zasedali zástupci dalších národností - Němci, Poláci, Chorvaté, Slovinci, atd. Češi přišli na Říšskou radu v roce 1861, pak se jednání dlouho neúčastnili a vrátili se tam až v roce 1879. Přibližně do přelomu století představovali jednotné národní těleso. Koncem 19. století se ale národní jednota začíná pod vlivem aktuálních hospodářských a sociálních diskusí vytrácet a česká politická reprezentace se začíná dělit podle stavů. Brzy tak v parlamentu narazíme na sociální demokraty nebo agrárníky.

Parlamentní život byl na přelomu 19. a 20. století velmi živý a barvitý. Alespoň tedy

Vídeň

parlamentem žila a všechno dění ve společnosti se velmi plynule přenášelo do parlamentu a zase naopak z parlamentu se přenášelo do společnosti."

František Ladislav Rieger

nestrádali."

ve srovnání s tím dnešním. Pokračuje historik Luboš Velek: *"Tehdy společnost parlamentem skutečně žila a velmi se o něj zajímala. Ono se stačí podívat do starých novin a zjistíme tam pro nás současníky překvapivou skutečnost - tehdejší noviny pravidelně přinášely z parlamentu v podstatě psané přenosy. Otiskovaly kolikrát velmi dlouhé, několikastránkové projevy, řeči, polemiky i hádky poslanců. A z toho vyplývá, že společnost to musela číst, že ji to zajímalo. Nedovedu si představit, že by dnešní noviny přinášely takového 'přímé přenosy' z parlamentu. Takže společnost*

Tak jako parlamentem žila společnost, žili jím i samotní poslanci. Práci v parlamentu (na rozdíl od některých dnešních kolegů) tehdy brali velmi vážně - jako službu národu, službu veřejnosti. Ostatně, vysedávání v parlamentu tehdy nebylo nijak lukrativní - náhrady, které poslanci dostávali, byly velmi malé. Nejenže se z toho, co za práci v parlamentu dostali, nedalo zbohatnout, ale vlastně se z toho nedalo ani žít. Proto můžeme říct, že tehdejší poslanci rozhodně nežili z politiky - naopak, žili pro politiku. Politika nebyla jejich zdrojem obživy. Z čeho tedy poslanci žili? To vysvětlí historik Jiří Šouša: *"Většina z nich měla určitý soukromý majetek. Poslanci byli samozřejmě různě majetní. K bohatým patřil například hrabě Kounic, výstřední pražský advokát Jan Vašatý nebo František Ladislav Rieger. Také třeba Karel Kramář měl v době své aktivní politiky ve Vídni téměř knížecí apartmá. Ti chudší se museli spokojit s menším komfortem, ale většina z nich byla nějak zaměstnána.*

Pak tedy dostávali plat, dostávali náhrady, čili finanční zajištění měli. Rozhodně nějakým způsobem

To, jak rozdílná byla sociální situace jednotlivých poslanců, dokládá například příběh Emanuela Engela. Ten byl lékařem, ale praxi pro častý pobyt ve Vídni nemohl vykonávat. Našel tedy řešení - po dobu parlamentních prázdnin pracoval jako lázeňský lékař v Karlových Varech. Když v roce 1907 zemřel, vyšlo najevo, že byl úplně chudý. Engelova manželka se po jeho smrti ocitla zcela bez prostředků a musela se dokonce obracet na přední rakouské politiky s žádostmi o podporu. Nakonec dostala státní trafikou a ke své spokojenosti dožila jako trafikantka.

Říšská rada

Jaká povolání vlastně měli čeští poslanci nejčastěji? To ví Luboš Velek: "Mezi českými poslanci najdeme nejčastěji lidi s právnickým vzděláním - ať už to byli advokáti, notáři, občas se tam objevují i takzvaní kandidáti práv, atd. Je tady ale třeba mít na paměti jednu věc - titul JUDr. nebyl v 19. století jenom kvalifikací právníkou, ale i ekonomickou, protože národní hospodářství se tehdy studovalo na právnícké fakultě. To znamená, že ekonomové tehdy také používali titul doktora práv. To byla asi nejčastější skupina. Bylo to velmi důležité, protože to byli lidé vzdělání, lidé, kteří měli praktické vzdělání, dokázali dělat zákony, vyznali se v hospodářství, vyznali se v právech. Ale byli to

zároveň i lidé, kteří ovládali němčinu, což bylo ve vídeňském parlamentě velmi důležité a nebylo to vždycky zcela jasně danou záležitostí, protože tam byla celá řada takzvaně němých poslanců, většinou třeba z rolnických vrstev, kteří německy neuměli a v tom parlamentě vlastně seděli jenom do počtu a během svého šestiletého mandátu nepronесли nikdy žádnou řeč. Takže se dá říci, že nejčastěji to byli právníci, po nich velmi často rolníci - a to zejména od konce 80. let, kdy dochází k takové politické aktivizaci venkova. A venkované, zemědělci mají takovou představu, samozřejmě mylnou, že ti lidé z města (právníci) je nedokáží kvalifikovaně zastupovat a pokud oni vyšlou své zástupce ze svého středu, tak jim tito rolníci poslanci dokáží pomoci od jejich problémů. Pochopitelně se ukázalo, že tato představa byla zcela mylná."

Odhlédneme od toho, jak se na dlouhých zasedáních sněmovny museli poslanci, kteří němčině nerozuměli, nudit... Nevadilo ale jejich voličům nebo stranám, že nerozumí ani slovo a nemohou se při jednání sněmovny nijak projevit?

"Pokud jde o to projevování se, tak samozřejmě i ti němí poslanci se tam dokázali projevit. Samozřejmě byl to projev velmi specifický. Ta znalost jazyka nebyla nikde dána. Habsburská monarchie neměla žádný úřední jazyk. Pochopitelně tady byl takový úzus, že obecným dorozumívacím jazykem je němčina, ale žádný zákon o tom nehovořil, všechno to vlastně bylo věcí praxe, nějaké tradice, nějakého zvyku. A od těch poslanců vlastně nikdo (ani stát, ani jejich voliči) nevyžadoval nějaké zvláštní jazykové schopnosti. Voliči, pokud mohu říci, se na to ani netázali. Společnost v podstatě přijímala ideu, že poslanci jsou vlastně jenom takové vojsko, které má své velení, své národní vůdce. A ti ostatní komandují a oni hlasují. Takže když tam byl nějaký počet

poslanců jenom, dalo by se říci, do počtu, tak to nikomu až tak moc nevadilo. Kdybych přešel k nějakému konkrétnějšímu postřehu, tak českých poslanců bylo na Říšské radě kolem roku 1900 asi šedesát. A z těch šedesáti bychom našli možná deset poslanců, kteří německy vůbec neuměli nebo uměli velmi špatně a nemohli samostatně vystupovat před plénem. Na druhé straně je třeba říci, že řada poslanců vůbec nebrala v potaz fakt, že neumí německy, a vystupovala a řečnila ve sněmovně česky. Samozřejmě, že to byla tak trochu komedie, protože v tom okamžiku se z nějakých 500 poslanců 300-400 těch, kteří česky neuměli, nerozuměli nebo nechtěli rozumět, zvedlo, a na protest odešlo. Mělo to potom ještě jeden dopad - neněmecké projevy se

tehdy nezapisovaly, protože vídeňští stenografové samozřejmě neuměli česky, italsky, chorvatsky, polsky, rumunsky, atd. Takže ve stenografických protokolech je jenom napsáno: "Vystoupil poslanec XY a mluvil česky." A nic víc."

O jednom agrárnickém poslanci se dokonce traduje historka, že za šest svého poslancování ze sebe vyloudil jen jedno jediné slovo: "Bůů".

Zajímá vás, jak vypadal všední den na Říšské radě? Chcete se dozvědět víc o rvačkách poslanců nebo to, co všechno mohlo v slovutné sněmovně létat vzduchem? Pak se můžete těšit na příští vydání Historických obzorů!

SLEČNO, RAS PŘICHÁZÍ – kniha Edgara „Garyka“ Dutky

Tuto knihu věnuji Austrálii, mé druhé domovině, ale také mé ženě, která mi umožnila tolikrát se tam vrátit - stojí na úvodní stránce. A autorem není nikdo jiný než Garyk, jak tu je znám, syn již dávno zesnulé paní Dorky Lupínkové, která pod firmou Invisible Mending dovedla zašít a došít kdeco. Bydlívala na Bronte, i se svým druhým manželem Joe Merglem, a na Spenceru při Wisemans Ferry mívala weekendovou chatu. Tam se scházivali její přčetní přátelé a bývalo tam v padesátých a šedesátých letech o weekendech těch osmačtyřicátníků celé klubko. Povídky se, popíjelo, zpívalo, poklepávalo, vzpomínalo ba i jinými slovy by se onen tamější ruch dal popsat. Statná Břeclavanka Dora Lupínková přišla do Austrálie spolu s desítkami tisíc běženců před šestapadesáti léty, ale způsob jejího útěku nepostrádal originalitu. Převáděla totiž do Rakouska uprchlíky přes řeku Dyji a dostala za takový zločin šest let. Z vězení se jí ale podařilo dramaticky upláchnout a přeběhla pak na svobodu tudy, kudy dříve utečence sama převáděla. To byl věru husarský kousek - ale její dvě malá děvčata zůstala třet na Moravě, a to bylo tragické... Jedním z nich byl právě tehdy sedmiletý Garyk. Dostal se do sirotčince, a tam, jak tvrdí, zgrázlovatěl, ale nakonec se ho ujal strýc. S matkou se v Austrálii setkal až za Dubčeka pražského jara, a tehdy tu pobyl asi rok, než se vrátil do Prahy. Nyní tam působí jako profesor na FAMU a vloni byl za tuto knížku v Praze vyznamenán státní literární cenou. Je to jeho druhá životopisná kniha - první byla věnována dětství za bolševika, které trávil jako syn záškodnice uprchlé z vězení. Žádný med. - „Slečno, ras přichází“ je čtení o osadě Spenceru i o Austrálii. Garyk se do Austrálie zamiloval a kromě analytické studie života oněch spencerovských osmačtyřicátníků je to i vyznání lásky této zemi. Jakoby mezi řádky, ale vyznání upřímné a naprosto svérázné. I když to vyznání vychází z tlamy - z tlamy zestárlé feny, která nám všechno líčí a popisuje, hovoří k nám tedy Garyk „ústý“ fenky. Ta přežila svoji bývalou majitelku Nelu/Dorku, ale když si smrt přišla po několika letech také pro Joeho, chtěla i ona z tohoto světa odejít. „Proto jsem se pevně rozhodla, že mám-li umřít, chci umřít někde v buši, nejlíp při zapadajícím slunci, kdy horký den končí a hvězdná noc rozepíná svůj vesmírný plášť...“. Ta slečna je tedy fenka Bojanka a ras ji nakonec najde - Bojanka umírá v buši ve skalách nad Spencerem, nad řekou Hawkesbury... Kniha Edgara Dutky je vlastně o jeho matce, o ní i o nás a o naší druhé domovině a je zkonstruovaná vnímavě a s nesmírným citem. Je to pohled Čecha na Austrálii, pohled vzdělaného Čecha, ač nikoli exulanta, na tento světadíl vedený dokonalým porozuměním, ba láskou k zemi, kde jím ctěná a milovaná matka našla útulek a druhý domov. Milovaná synem, jehož kdysi opustila, a k tomu se Garyk mezi řádky znovu a znovu vrací, matčin tehdejší počin vysvětluje a omlouvá, i když vyprávěčka Bojanka Nele/Dorce zřejmě nedává jednoznačně konečné a definitivní rozřešení. Nakonec ale uveďme Garykův - Bojančin - výstižný popis hlasu našeho slavného ptáka kukabury - leč to Australanům neprozradíte. Ten se prý „dole u Bumbálky chechtá svým vychlastaným hlasem opilé stařeny.“ Nu řekněte, kdo kdy popsal lépe to naše ptačísko? Ale teď už to máme - neaustralský Čech. - Matka Dorka by se synovou knihou jistě i spala. Garyk jí postavil trvalý pomník. A nejen jí, postavil pomník Spenceru i Austrálii. A ovšem také fence Bojance. Kdo by měl o knihu zájem nechť zavolá naši redakci.

B.Š.

Byt v centru Prahy k pronájmu.

Tento byt je vhodný pro 1 až 4 osoby, je prostorný (skoro 100 m²), kompletně zrenovovaný a moderně zařízený v absolutním centru Prahy (2 minuty pěšky od Václavského náměstí).

Nájemné je 60 AUD pro jednu osobu, 80 AUD pro 2 osoby, 100 AUD pro 3 osoby a 110 AUD pro 4 osoby na noc (minimum 4 noci).

Čisté povlečení a ručníky jsou samozřejmě dodány v ceně.

Sleva je možná za ubytování na 10 dní a více.

Prosím volejte 08 9761 1047 nebo 02 9816 2026 pro bližší informace a booking.

H. G. Mayer & Co.

METROPOLITAN TAXATION SERVICES (BANKSTOWN) PTY. LIMITED
ACCOUNTANTS & TAXATION CONSULTANTS

Phone: 9707 1833

All Mail to:
P.O. Box 58
Yagoona 2199

Cnr Dutton St, & The Crescent,
Yagoona 2199

SOKOL STARS – KIDS 0 TO 10 YEARS OLD

*Twinkle twinkle Sokol Stars
Hanging off the monkey bars
Trampolines and climbing walls
Somersaults and bouncing balls
Twinkle twinkle Sokol stars
Hanging off the monkey bars*

SATURDAYS FROM 3.30 TO 4.30

APR 8, 22; MAY 6, 20; JUN 3, 17

CALL JANE 0438 014 125

Vážená sestro, vážený bratře,

PŘÍSPĚVKY na rok 2006 \$ 25.00

Dovolujeme si Vás zdvořile upozornit, že členské příspěvky jsou nyní splatné. Dle nových klubových Stanov členské příspěvky je nutno uhradit do konce ledna 2006. Šek nebo Money Order prosím vystavte na „**Sokol Sydney Ltd**“. Nezapomeňte též napsat svoje jméno a adresu.

M. Moravec, PO Box 19, CROYDON PARK, NSW 2133. Telefon 9744 1805.

Příspěvky 2006	\$ 25.00
Příspěvky 2005 (pokud nezaplacené)	\$ (\$ 25.00)
Dar na Věstník	\$
Dar na údržbu Národního domu ...	\$
Celkem	\$

**A NEČLENOVÉ - MÁTE JIŽ ZAPLACENO \$25 ZA
VĚSTNÍK NA KALENDÁŘNÍ ROK 2006?**

FREE LOAN CAR
All Vehicle Servicing & Repairs!

Daniel Chermak, Owner and Technical Director

We Wash & Vacuum Your Car!

Manly also open Saturdays 7.30 - 12pm

Manly: 9976 3255 Brookvale: 9905 9588

☎9806-0944

VLADIMÍR GAZDÍK – PRÁVNÍK – SOLICITOR
ADVOKÁT POSKYTUJE VEŠKERÉ
PRÁVNÍ PORADY BEZPLATNĚ
PRO BRATRY SOKOLY
A JIMI DOPORUČENÉ KLIENTY

VLADIMÍR GAZDÍK LL.B. & CO. SOLICITORS

Solicitor of the Supreme Court of New South Wales

Vladimír Gazdik LL.B
Solicitor

SUITE 608 - OFFICE TOWER WESTFIELD SHOPPINGTOWN
159 - 175 CHURCH STREET PARRAMATTA NSW 2150

Phone: 9806 0944
Mob: 0407 274 734

Fax: 9806 09555
vgazdik@bigpond.com

OFFICE V PARRAMATTA
WESTFIELD SHOPPING CENTRE

WHAT'S ON IN OUR SOKOL

Sport:

Aerobics: Every Tuesday night 8.00 pm.

Nohejbal: Every Wednesday night 7.30 pm.

Volejbal: **Young team:** Sunday afternoons

Friday team: Every Friday night

Saturday team: Saturday afternoons 4.30 pm
on the dates advertised for children's
gymnastics on the pages of this issue.

Children: Same Saturdays as volleyball above from 3.30 to 4.30 pm
on the dates advertised on the pages of this issue.

Call Jane 0438 014 125

Table tennis and other sport activities:

Any time by arrangement to fit-in with the above.

Restaurant / Dining:

Our favourite dishes in air-conditioned comfort.

OPEN: Saturday dinner 6 to 10 pm; Sunday lunch 12 to 4 pm.

FOR MORE INFORMATION AND ALL BOOKINGS RING
4987 4767 Mob. 0410 413 093 or SAT and SUN 9452 5617
BOOKINGS ESSENTIAL

FOR ALL ENTERTAINMENT AND SOCIAL EVENTS
WATCH OUT FOR ANNOUNCEMENTS IN "VĚSTNÍK",
SPECIAL ADVERTISING OR OUR WEBSITE:

www.sokolsydney.com

LIBRARY: Friday 8pm to 9 pm February to November

Roční předplatné Věstníku

Za 6 čísel \$ 25.00

Ceny reklam ve Věstníku

(6 čísel / 1 číslo)

Celá stránka \$ 240.00 / 100.00

Polovina stránky \$ 120.00 / 50.00

Třetina stránky \$ 80.00 / 33.00

Čtvrtina stránky \$ 60.00 / 25.00

VĚSTNÍK

Sokol Sydney Ltd

If undeliverable return to:

16 Grattan Cres

FRENCHS FOREST 2086

